

KP

17

K Y R K P R E S S E N

TORSDAG 22 AUGUSTI. NR 17/2019

**Hur kommer
vi att minnas
biskop Björn?**

Sidan 4

**Havet präglar
Finlands minsta
församling**

Sidan 8

**Mrs Bighill Singers
sjunger a cappella
med stor kärlek**

Sidan 16

SUPERWOMANTAR KAMP MOT CANCERN

Sidan 2

**LEDAREN: Därför har vi i media
gillat biskop Björn** Sidan 5

**Audas-Kass: Dopsamtalet
som golvade mig** Sidan 3

**Österbottniskt prästpar
landade på Åland** Sidan 6

Får immunterapi mot spridd cancer. **Bloggar** om livet och möjligt melanom på undermysun.se. **Familj:** Patrick samt barnen Bianca, Cornelia och Vincent.

För tre år sedan drabbades Pernilla Sundell av malignt melanom. Trots det upplever hon att hon nu lever mera det liv hon vill leva än vad hon gjorde tidigare. Hon vaknar vanligtvis med ett leende.

TEXT OCH FOTO: **JOHAN SANDBERG**

VAKNAR MED ETT

Dets satt på vristen. Födelsemärket Pernilla Sundell inte sett förr. – Jag har varit på många solresor och legat mycket i solen. Men jag trodde ändå inte att jag skulle drabbas av malignt melanom. Jag använde ju solkräm och många av mina vänner solade betydligt mer än jag.

Märket på vristen såg annorlunda ut. Det var litet, endast sex millimeter i diameter, osymmetriskt och hade flera olika nyanser av brunt.

– Jag hade på känn att läkarna ville ta bort födelsemärket. Vi hade planerat in resor till Kina och Bali just då och jag väntade med att visa upp det, med kännedom om hur smutsigt det kan vara dit vi skulle.

Pernilla Sundell driver tillsammans med sin man Patrick företaget Blossom som verkar inom inredningsbranschen. De har två webbutiker och en fysisk butik i Jakobstad. Inom ramen för jobbet reser de mycket.

– När jag kom till hudspecialisten i Karleby sa hon direkt att det inte ser bra ut. Hon ville ta bort det genom ett kirurgiskt ingrepp redan nästa dag. Jag var uppskakad av att hon var så rakt på sak, och det visade sig också vara malignt melanom.

Där började Pernilla Sundells kamp mot cancer. Sedan dess har familjen gjort stora livsförändringar, bland annat flyttat till Stockholm och skaffat sig ett andra hem på Koh Lanta i Thailand.

Två gånger har hon fått besked som hon tolkat som friskförklaringar. Men sjukdomen utvecklades till spridd cancer. Fem dagar före jul i fjol fick hon höra att hon hade minst åtta metastaser på olika håll i kroppen.

– Min cancer är så spridd att den inte går att strålbehandla. Den behandlas med immunterapi, jag kallar den Nobelprismedicinen. Jag får den så länge metastaserna minskar i storlek. Jag är så tacksam över att min kropp svarar så bra på den.

Resultatet från den senaste scanningen som hon fick efter att den här intervjun gjordes, visar att metastaserna antingen minskat i storlek eller försvunnit helt.

– Medicinen är fantastisk. Den stoppar cancercellernas blockering av immunförsvarets T-celler, som gör att kroppens eget immunförsvaret kan ta hand om cancer. Blodkropparna jobbar dygnet runt, vare sig jag sover eller är vaken. Jag känner mig som superwoman, för nu har jag ett superstarkt immunförsvaret. Men jag blir trött och kan sova fjor-

ton timmar i dygnet.

Hon jobbar fortfarande när hon orkar, men hon jobbar mindre. När hon fick spridd cancer stängde de butikerna i Stockholm och i Karleby.

– Det är märkligt hur pusselbitarna faller på plats. Varför fick vi en så stark känsla att vi skulle flytta till Stockholm, inom tio minuters promenadavstånd från Karolinska, innan de första metastaserna upptäcktes? Vi hade drömt om att flytta länge och barnen ville också börja studera i Sverige. Vi hade jobbat hårt för vårt företag i femton år och kände att nu var det barnens tid.

Fokuserar på tacksamheten

Hon har aldrig känt av sin cancer eller mått dåligt av den. Hon har bara känt trötthet av behandlingen.

– Jag har hela tiden fokuserat på att vara tacksam. Aldrig tidigare i livet har jag känt så mycket tacksamhet som nu: för familjen, föräldrarna, vännerna, naturen och över att jag hör till de cirka trettio procent som immunterapin verkar bita på.

Ändå har hon dagar när det känns orättvist att hon fått cancer.

– Fast jag tycker inte om det ordet. För det finns de som har det mycket värre. Jag gråter inte över

»Det är absurt att tänka sig att cancer har en mening när man är mitt i den. Men jag försöker.«

mig själv, men jag kan gråta över barnen jag möter i väntrummen. Det är fruktansvärt.

Hon har aldrig förlorat hoppet.

– Jag är troende och har hopp. Jag tror att jag kommer att leva på ett bra sätt och bli gammal. Jag ser framför mig hur Patrick och jag sitter på stranden på Koh Lanta som åttioåringar och ser tillbaka på den här tiden och skålar. Det är en god känsla, som arbetets fram.

– Jag vet naturligtvis inte min utgång. Att vakna varje morgon med vetskapen att jag har cancer i kroppen är en svår tanke att ta till sig. Det är inte konstigt att man kan bli nedstämd och orolig.

Men hon tror på Guds ledning och att det finns en mening med allt.

– Motgångar som jag inte förstår idag kan jag förhoppningsvis förstå senare i livet. Gud vill ge

något åt mig och han har en plan för mig. Så har jag tänkt ända sedan ungdomstiden. När det gäller cancer försöker jag också tänka så. Det är absurt att tänka sig att cancer har en mening när man är mitt i den. Men jag försöker.

Hon känner att förbönen burit henne.

– Jag har fått jättemycket förbön. Många har sagt att de ber för mig. Och det har jag märkt.

Hon upplever också Guds ledning i att hon började blogga i september i fjol. Hon får många frågor om malignt melanom och har läst på för att kunna svara.

– Jag kände att jag ville ge något tillbaka, oberoende av om jag blir frisk eller inte. Jag kände det så starkt att jag tror det kom från Gud.

Bloggen har också lett till att hennes företag öppnat en ny webbshop för bra saker för strandliv – solkrämer, kläder och annat. Samtidigt bidrar företaget, inte kunden, med fem procent av inköpets värde till cancerforskningen.

– Jag hoppas kunna leva för det här framöver. Jag brinner för att blogga och komma med konkreta tips om hur man kan vara trygg i solen. Du kan njuta av värmen under solsemestern, men är du stilla så sitt i skuggan.

INKAST

**AMANDA
AUDAS-KASS**

Vi behöver kvinnor

VIVAR PROSTENS BARNBARN som ofta lekte gudstjänst hemma. Hon som då var yngst var alltid präst, troligtvis för att vi andra ansåg den rollen vara minst värd. Det är ju ofta det yngsta syskonets lott att ta just den rollen. När hon var präst var hon man. Det var visserligen möjligt att vara kvinna och präst i Finland då, men det var inte vanligt. Så det var en bullrig, dov och manlig liten präst hon föreställde, min älskade lillasyster.

Senare blev hon präst. På riktigt. Mindre bullrig, mindre dov och klart mindre manlig. Senare blev min mamma också präst. Att vara präst är därmed typ det minst laddade man kan vara i min familj. Att vara kvinnlig präst minst lika oladdat. Så oladdat att jag ibland glömmer att det är viktigt.

»Utan kvinnor som präster blir en del berättelser inte berättade i kyrkan.«

ETT DOP I VINTRAS påminde mig om vikt. Ett dop i vintras golvade mig. Eller rättare sagt; en präst som också var kvinna golvade mig. Prästen, Maria Sundblom Lindberg, började med en bild av en ung flicka som står och borstar tänderna en kväll när det plötsligt finns en ängel i rummet som undrar om hon vill bli mamma till ett alldeles särskilt barn. Vi som hänger i kyrkan ibland fattade förstas direkt att prästen syftade på Maria och sedan band hon skickligt trådar mellan Jesus mamma och dopbarnets mamma. Hon sa precis det som måste sägas och stunden var rent helig. Hon backade inte för det svåra och mörka samtidigt som hon lät det ljusa och vackra ta all plats. Jag grät. Förstås. Så det säger egentligen ingenting. Men de flesta grät och det säger en hel del. Ett barn grät – det säger typ allt.

JAG TYCKER ÄRLIGT talat att det inte spelar någon roll om prästen är kvinna eller man. Det blir väl kanske så när man är gift med en präst som är man, dotter till en annan präst som är kvinna och syster till en tredje präst som också är kvinna. Jag tycker till och med att det inte riktigt ska få spela någon roll om prästen är kvinna eller man. Men där och då på dopet insåg jag att ingen man jag känner skulle ha hållit just det där doptalet och att det bara måste få hållas. Ingen bullrig och dov stämma skulle ha fört fram det perspektivet. Utan kvinnor som präster blir en del berättelser inte berättade i kyrkan och alla vi som går just till kyrkan när livet är både som störst och som skörast måste få höra våra berättelser där.

Därför behöver vi präster som är kvinnor i vår kyrka. Vi inte bara tolererar eller accepterar eller respekterar dem. Vi behöver dem.

Amanda Audas-Kass är modersmålslärare och för tillfället finlandssvensk läsambassadör.

Vilket blir hans arv?

Folkkyrklig. Prestigelös. Energisk kommunikatör. Vi frågade fyra personer hurudan biskop Björn Vikström varit.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

Kari Mäkinen, ärkebiskop emeritus

Han är en social person, mycket tydlig, och en som tar hänsyn till andra. Han är också en mycket stark teolog, en djupt tänkande, luthersk teolog, vars teologi är starkt förankrad i en nordisk, luthersk tradition.

Han är också en förnyare. Han har tydligt och konstruktivt fört fram sin egen linje och sin egen syn. Det har han gjort också då alla inte varit av samma åsikt som han. Vad gäller frågan om samkönade äktenskap är han den biskop som verkligen strävat efter att behandla frågan teologiskt, bland annat i sin bok.

Alla kommer in i biskopsrollen med sin egen person och formar den. Typiskt för Björn Vikström har varit att hans syn på biskopsrollen varit icke-hierarkisk. Ett uttryck för det är att han ställde upp som biskop bara på viss tid, inte fram till pensioneringen.

Göran Stenlund, vice ordf. Slef

Biskop Björn har varit en sällsynt energisk kommunikatör, både internt och externt. Han torde ha varit den första biskopen i vårt land med ett eget Facebook-konto. Och ingen som kontaktat honom per e-post har väl behövt vänta länge på svar.

Som biskop har han brottats med att hitta en balans mellan folkkyrkans två lojaliteter: å ena sidan lojaliteten med Bibeln och det kristna budskapet, å andra sidan med de människor som bor på kyrkans verksamhetsområde och deras mångskiftande frågor och förväntningar. Jag kan hålla med biskop Björn om att det behövs ett ständigt samtal om hur Bibeln ska tolkas i varje ny tid, i betydelsen hur den rätt ska förstås. Men det intryck jag fått är att biskopen i sin bibeltolkning alltför mycket låtit sig styras av samtidens strömningar. Då har Bibelns budskap i vissa avseenden relativiserats, rentav så att Bibelns klara uttalande nej i olika frågor har gjorts till ett bibeltolkningens ja. Och det kan inte vara rätt.

Jag uppskattar att biskop Björn framhållit att vår frälsning är knuten till Jesu person och Jesu namn, att varje generation kan frestas förbigå sådana sidor av Jesu budskap som upplevs obekväma och att det är självklart att den som är kristen ska försöka vara trogen mot Bibeln. Samtidigt har biskopen tydligt värjt sig för att se Bibelns utsagor i konkreta frågor som Guds auktoritativa budskap till oss. Därför hoppas jag att han i sin fortsatta gärning mer frimodigt ska lyfta fram det bestående och oföränderliga i Bibeln.

Emma Audas, teolog

Björns linje har varit tydligt folkkyrklig. Han är också kompromissökande: Han vill ärligt se både för- och nackdelar i olika positioner. Han kombinerar också det logiska med det medmänskliga – antagligen en orsak till att hans mediala närvaro tagits så väl emot.

Han är kanske en av de mest välformulerade rösterna i kyrkomötet, och det har säkert också förstärkt uppfattningen om att frågan om samkönade äktenskap inte är en kamp mellan teologi och medmänsklighet, så som den ibland presenterats som.

Dock har han inte mycket till övers för teologiska idéer som inte enkelt låter sig konkretiseras. Hans grundposition är tydligt etisk, och teologin får långt rollen att stöda ett perspektiv som fokuserar på nästankärlek, snarare än att tränga in i de riktigt svåra frågorna. Huruvida det här är ett problem eller en styrka verkar dela människor.

Han har också kommit med ett nytt sätt att vara biskop. Han har inget behov av att göra sig själv märkvärdig. Björn har varit den biskop som stiger upp och hjälper till med att bära bort disken.

Jan-Erik Andelin, journalist på HBL

Han är väldigt prestigelös. I diskussioner och debatter är han inte den som hoppar till över personangrepp. Det har varit hans styrka. Han tar inte illa vid sig om man ruskar om honom eller hans ämbete.

Liksom varje biskop som uppfattas som "liberal" har han blivit snällt behandlad av finlandssvenska medier. Han kom till ämbetet utan stor ledarerfarenhet, och det jag hört utanför media är att många konflikter blivit olösta även för honom, liksom för andra biskopar. Någon annan biskop skulle ha blivit ställd mer mot väggen.

Om man frågar vad som kommer att bli hans arv tror jag att det kommer att handla om hur man tillämpar den teologiska synen han har. Hans bok *Kärlekens mångfald* är ett jättebra exempel på det, och jag hoppas att den ska komma till användning också i andra kyrkor.

I den boken tillämpar han teologi, omvandlad till moral, i väldigt vardagliga frågor, frågor som gäller kärlek och parrelationer. Jag tycker han gör det väldigt stilt. Han både breddar och fördjupar och visar hur man behöver tänka i modern tid.

BISKOP BJÖRN TACKAR FÖR SIG

Det är med vemod som Björn Vikström avslutar sitt värv som biskop i Borgå stift. Nu ser han fram emot att bli lärare på Åbo Akademi.

TEXT: **JOHAN SANDBERG**

FOTO: **NICKLAS STORBJÖRK/ARKIV**

– Jag upplever att beslutet att återgå till akademien var rätt, säger Björn Vikström. Jag ser fram emot att få börja där. Det är bra för stiftet att nya krafter tar över och för mig att få en ny utmaning.

Nu får han ägna sig åt att föreläsa, vilket är ett av hans stora intressen vid sidan om att skriva.

De tio åren som biskop har Björn Vikström upplevt som inspirerande men också slit samma. Det är mycket en biskop ska hinna med. Inte bara i stiftet utan också i biskopsmötet, kyrkomötet och andra beslutande organ.

– Det har varit inspirerande att kunna påverka och utveckla kyrkan.

Han har haft en förhoppning om att kunna medverka till att minska på kyrkans byråkrati som frustrerar honom.

– Jag hade ambitionen att ge kyrkan lättare kläder. Men det finns en tröghet i systemet och det har visat sig svårt att nå dit, trots att det finns en samsyn om att det behövs drastiska beslut för att trygga kyrkans verksamhet i framtiden. Kyrkan skulle vinna på att lägga upp sin myndighetskaraktär.

Hur vill du att dina år som biskop ska bli ihågkomna?

– Jag har försökt vara tillgänglig för församlingarnas anställda och medlemmar. Jag är nöjd

»När vi håller missionsbefallningen i minnet får slitningarna andra proportioner.«

Biskop Björn Vikströms avskedsfestligheter 25.8

kl. 10.15 porträttavtäckning i domkapitlets
festsal för inbjudna.

kl. 12.15 radierad högmässa från Borgå dom-
kyrka, där biskop Björn håller sin avskedspre-
dikan.

Efter högmässan serveras sopplunch på dom-
kapitlets gård (för de 350 snabbaste)
och kyrkkaffe i biskopsgården.

över att vi lyckats sänka tröskeln för dem att ta kontakt med biskopen och domkapitlet. Jag är jätteglad ifall jag kan lämna det arvet efter mig.

Han har upplevt kontakterna till och besöken i församlingarna som meningsfulla.

– Jag önskar jag kunde ha gjort flera besök.

Han gläds också över att han medverkat till att utvidga kyrkans nattvardsgästfrihet.

– Det var ett ekumeniskt framsteg som gynnar bland annat par från olika samfund. Fast jag hade gärna tagit ett steg längre där.

Är det något du ångrar?

– Det finns några enskilda situationer där domkapitlet agerat i konflikter där jag senare, med facit på hand, konstaterat att vi borde ha gjort annorlunda.

Om du kunde gå bakåt i tiden, vilket råd skulle du ha gett dig själv år 2009 som nybliven biskop?

– Ett konkret råd hade varit att gå i arbetshandledning i ett tidigare skede. Nu gick jag i slutskedet av min tid som biskop. Och att göra flera besök i församlingarna.

– Jag har sett det som viktigt att vi ska minnas varför kyrkan finns – för att hjälpa

människor att hitta förtröstan på Gud. När vi håller missionsbefallningen i minnet kan vi tydligare se vad som förenar och då får slitningarna andra proportioner.

Har du något råd att ge din efterträdare Bo-Göran Åstrand?

– Samma råd som jag vill ge alla andra som står inför nya uppgifter: Var dig själv och gå inte in i någon roll, inte ens biskopsrollen. Den rollen finns där ändå, för många människor förhåller sig till biskopen på ett speciellt sätt.

Du har inte nämnt ditt engagemang för en utvidgad äktenskapssyn över huvudtaget?

– Ja, debatten om hur man ska tolka Bibeln idag har präglat min tid som biskop. Varje kristen får arbeta med frågan hur man ska hitta rätt förståelse av bibelordet och översätta det för dagens värld. Som biskop har jag upplevt en speciell kallelse att vara vägvisare.

Har klyftan mellan de olika sätten att tolka Bibeln ökat eller minskat under din tid som biskop?

– Tonen i diskussionen har blivit mera polariserad. Det har

också skett en förskjutning från att diskutera synen på kvinnliga präster till äktenskapet. Den här frågan lever vidare och min efterträdare får fortsätta att jobba med den. Han har den fördelen att han känner väckelserörelserna inifrån. Med jämna mellanrum har jag diskuterat aktuella frågor med ledningen för de olika rörelserna. Det har jag upplevt som värdefullt, liksom också de ekumeniska samlingarna.

Hur tror du att kyrkan kommer att utvecklas de närmaste tio åren?

– Jag tror att den utveckling vi ser nu kommer att förstärkas. Antalet anställda minskar och allt mera av verksamheten kommer att skötas av frivilliga. Det kommer att tvinga fram den lättare kyrkliga struktur jag hade önskat vi hade redan nu.

– Jag tror också på en större teologisk brokighet, men hoppas att vi det oaktat kunde samsas bättre. Vi har ju samma Herre och uppgift. I bästa fall kan det yttre trycket på kristenheten leda till att de olika samfunden kan komma närmare varandra och jobba sida vid sida. Det bör finnas rum för olika typer av samfund, allt från högkyrkliga till karismatiska.

LEDARE

NICKLAS
STORBJÖRK

Nio år och tio månader

NÄR BJÖRN VIKSTRÖM på söndag återlämnar biskopsstaven skrivs på sätt och vis historia. Han blir då den första biskopen i Borgå stift som som lämnar ämbetet före sin pensionering. Att så skulle ske indikerade han redan när han tillträdde, och då fanns det de som ställde sig undrande till ett sådant tillvägagångssätt. Det brukliga har varit att en biskop sitter till pensioneringen.

När Vikström för ett par år sedan meddelade att han tänkte hålla vad han lovat och inte sitta mer än tio år höjdes också röster – och desto fler – för att han borde sitta kvar. Men då inte med hänvisning till traditioner utan för att många uppskattat honom och gärna sett att han han omprövat sitt beslut och suttit längre. Han har varit omtyckt bland många.

NÄR HAN NU lämnar ämbetet har det gått exakt nio år och tio månader sedan han efterträdde Gustav Björkstrand. Hur väl han har lyckats och vilket arv han lämnar råder det förstås olika uppfattningar om. I artikeln här invid reflekterar fyra personer över Björn Vikströms tid som biskop.

»Ett stort plus får biskop Björn också för att han alltid varit välformulerad när han uttalat sig.«

Ur ett massmedialt perspektiv har han, som Jan-Erik Andelin konstaterar, varit uppskattad. På denna tidnings redaktion har hans tillgänglighet uppskattats, och på basis av Göran Stenlunds svar är det uppenbarligen ett privilegium som inte bara medier åtnjuter. Hans svarstid per e-post har alltid varit föredömligt – för att inte säga förbluffande – kort. Oberoende av om ärendet gällt en aktuell fråga som behandlats i kyrkomötet eller om vi bett om ett svar till någon temasida där barn ställer frågor om påsken har vi sällan behövt vänta länge på svar.

ETT STORT PLUS får biskop Björn också för att han alltid varit välformulerad, tydlig och stringent oberoende av vilken fråga, vilket medium eller vilket sammanhang han uttalat sig i. Sedan är det förstås också så, vilket också framgår i artiklarna här invid, att det han sagt inte fallit alla läger i Borgå stift i smaken.

Men utmaningen att bygga broar i ett åsiktssplittrat Borgå stift faller från den 1 september inte längre på biskop Björns, utan på biskop Bo-Göran Åstrands axlar.

Nicklas Storbjörk är redaktör på Kyrkpressen.

PRÄSTPARET GJORDE ÅLAND TILL SITT HEM

Stefan och Alexandra Äng, här
med barnen Ruben och Noomi,
har gjort sig hemmastadda i den
anrika prästgården i Jomala
FOTO: HEIDI HENDERSSON.

Först flyttade Alexandra. Ett år senare följde maken Stefan efter. Nu försöker de få småbarnslivet att gå ihop med sina prästjobb och samtidigt göra sig hemmastadda på Åland.

TEXT: HEIDI HENDERSSON

Det har snart gått tre år sedan Alexandra och Stefan Äng flyttade in i den gula prästgården som står i hjärtat av Jomala. Stefan jobbar i Jomala församling som tfkyrkoherde och Alexandra arbetar i Finström-Geta församling som församlingspastor. Men just nu är hon föräldraledig med parets två barn.

– Det är ganska svårt att få vardagen att rulla när vi har liknande scheman. Och vi har inga mor- eller farföräldrar att lämna barnen med.

– Gudmor Ingrid Björkskog är ett stort stöd. Utan henne skulle vi nog ha svårt att få vardagen att gå ihop, säger Stefan.

BÅDE ALEXANDRA OCH STEFAN har rötterna i Österbotten och måste alltså resa ett halvt dygn för att träffa släkten. Det var arbetet som lockade dem till Åland. Alexandra kom hit först, år 2014, och blev då uppmärksam som landskapets yngsta präst. Vilket hon fortfarande är.

Stefan blev klar ett år efter Alexandra och tillsammans har de nu bott fyra, respektive fem år på Åland.

– Jag ska söka om hembygdsrätt nu, konstaterar Alexandra samtidigt som hon lyfter upp sonen Ruben.

Åländsk hembygdsrätt innebär bland annat att man får rätt att rösta i lagtingsval samt rätt att äga mark på Åland.

När Alexandra och Stefan anlände till landskapet talades det om en prästkris, då ett stort antal åländska präster gick i pension. Och behovet är fortfarande stort.

– Det behövs nytt folk hela tiden, säger Stefan.

Själv kom han först förstås för Alexandras skull, men också för att det fanns säker anställning.

– De kunde säga ganska säkert att jag skulle få jobb, det fanns få områden i Borgå stift där det fanns möjlighet att få två prästjobb inom nära avstånd när jag blev klar.

Nu har de hunnit göra Åland och de respektive församlingarna till sina hem.

– Visst skulle det vara skönt att bo i Österbotten, ha familjen nära och få hjälp med allt det vardagliga, men vi trivs här, säger Alexandra.

Och ålänningarna har hunnit bekanta sig med dem, både genom församlingsarbetet och medierna.

– Jag har aldrig varit så mycket i tidningarna som här, konstaterar Alexandra.

Stefan jobbar i en av Ålands största församlingar med cirka 3 800 medlemmar.

– Vi växer för tillfället sakta, men det är svårt att säga hur länge det kommer att hålla i sig, säger Stefan.

– Det är mycket folk som flyttar hit, säger Alexandra.

De träffar landskapets andra präster och kyrkoherdaren del, men det gemensamma visionsarbetet och samarbetet mellan församlingarna

kunde utökas.

– Det finns nog både vilja och potential, men det blir lätt så att man har så fullt upp på sina egna håll att man inte riktigt hinner med, säger Stefan.

ÖVERLAG TYCKER DE att ålänningarna är engagerade församlingsmedlemmar och kyrkan verkar ha en given plats även i mer sekulariserade hem.

– Kyrkan känns väldigt självklar. Man har kanske inte så mycket åsikter kring kyrkan, men den är där och den är viktig. Den är en kulturbärare som märks, säger Alexandra.

Båda jobbar mycket med ungdomar och upplever att det finns en god återväxt i den yngre generationen.

– Mycket hänger ihop med konfirmationstiden, är den lyckad så lockar vidare engagemang, säger Alexandra.

Hon ser också att det finns ett behov för det som kyrkan erbjuder.

– Ungdomarna uppskattar ofta stillheten i andakten. Det finns inte mycket utrymme för sånt annars. Ibland kan det vara helt tyst och det är inte en pinsam tystnad, utan en vilsam tystnad.

ETT DRYGT HALVT DECENNIUM in i yrket och livet på Åland konstaterar de att det ganska långt har blivit som de hade tänkt sig.

– Det som varit svårt för oss är väl just det här att få vardagen att gå ihop med småbarn. Våra scheman följer samma rytm och det är intensivt i samma perioder, säger Alexandra som visste från ganska unga år att hon ville bli präst.

– Jag hade nog det ganska klart för mig redan i gymnasiet. Min gymnasielärare i religion sa att

jag borde bli präst och jag kommer från trakter där det inte är vanligt med kvinnliga präster, så det var skönt att någon gav en bekräftelse. Kvinnor i prästämbetet är ju till exempel inte en fråga man diskuterar här. Det har funnits starka kvinnor i församlingarna länge på Åland och det har nog banat vägen.

Stefan var däremot inte lika säker på att det var just präst han skulle bli.

– Det växte nog fram för mig med tiden. Det var inte alls självklart. Jag tyckte om matematik och fysik och jobbade som programmerare. Det var kul, men inte något jag ville göra resten av livet. Sedan började jag läsa teologi, av eget intresse, inte nödvändigtvis för att bli präst. Men sedan växte det fram.

Paret träffades under studietiden och ser nu, förutom det obekväma i att schemalägga småbarnstiden, en styrka i att dela yrket.

– Fördelarna vinner absolut, säger Alexandra.

– Det finns en förståelse hos den andra för jobbets utmaningar och obekväma arbetstider, säger Stefan.

– Fast det är jobbigt när båda ska skriva predikan och den ena blir klar före, säger Alexandra med ett skratt.

Karolin Wargh tycker det känns mäktigt att spela orgel.
FOTO: AIRAKSINEN / CAMILLA OSTBERG

Karolin Wargh är årets kantor

Karolin Wargh, kantor i Solfs församling, är årets kantor. – Det känns helt otroligt och väldigt roligt. Jag hoppas att jag genom den här utmärkelserna kan föra fram hur viktigt det är med orgelpedagogik, säger hon.

Karolin Wargh fick utmärkelserna av styrelsen för Finlands Kantor-organistförbund. Motiveringen lyder att hon är en musiker med brett kunnande som under sin karriär har utvecklat sig själv som musiker och musikpedagog. "Hon gör sitt arbete med stort hjärta, entusiasm och skicklighet. Med det här valet vill styrelsen för Finlands Kantor-organistförbund lyfta fram det omfattande muskarbete som görs i Borgå stift", heter det i motiveringen.

Från piano till orgel

Karolin Wargh trivs verkligen med att undervisa i orgelspel.

– Jag undervisade i piano, och när jag aktiverade mina pianoelever och tog dem till orgeln märkte jag att det blev en succé. De tyckte det var väldigt roligt. Ingenting gör mig så förvånad som när någon påstår att barn och unga inte är intresserade av att spela orgel, eftersom jag har helt motsatt erfarenhet.

Inom Korsholms församlings musikskola har det vinnande konceptet varit att erbjuda pianoeleverna möjlighet att kombinera pianostudier med orgelstudier. Wargh undervisar både i piano och orgel i musikskolan. I Solfs församling, där hon jobbar deltid som

kantor, erbjuder hon fem barn ur barnkören orgelundervisning. Det har aldrig varit svårt att fylla de platserna. För både barnkören och orgelklubben är samarbetet med den lokala skolan viktig för att integrera eleverna på ett naturligt sätt i församlingens verksamhet.

– I församlingen hör det till att kantorn själv skaffar sina vikarier. För mig har det blivit en glädje att på så sätt kunna utbilda egna kantorsvikarier. För en begåvad elev blir det dessutom plötsligt extra intressant att öva psalmer och mässan om man berättar för dem att de tjänar pengar på att sköta musiken under en gudstjänst.

Hon skulle vilja uppmana alla kantorer att erbjuda undervisning i orgel till exempel genom samarbete med församlingens barnkör.

– Jag är övertygad om att det inte kräver ett övermåttigt engagemang och att alla kantorer har lämplig kunskap och färdighet för att lyckas.

Hon menar att det är mycket viktigt att församlingarna är välvilligt inställda och öppnar sina dörrar för dem som visar intresse för att spela och öva orgel.

– Med engagemang och mod från kantorskåren kunde orgelspelandet blomstra i våra församlingar och vi kunde väcka ett större intresse för orgelspel. I förlängningen skulle det väcka ett större intresse för kantorsyrket, säger Karolin Wargh.

SOFIA TORVALDS

Finlands minsta församling är en skärgårdsförsamling. Men den ligger inte på Åland, bland Finlands minsta kommuner. Med sina 392 medlemmar är Bergö församling i Malax minst.

TEXT OCH FOTO: **JOHAN SANDBERG**

Församlingen på Bergö är minst i landet

Har man ingen egen båt kommer man till Bergö med färjan över det 1 166 meter långa passet från Bredskär.

Färjan är livsnerven på ön. Gården inte stannar livet upp. Lyckligtvis händer det inte så ofta, senast hände det i mars 2015 då packisen gjorde överfarten omöjlig. Då inkvarterades de som var strandsatta på ön i privathem och i församlingshemmet.

Nån bro till Bergö är inte aktuell. Men en ny, större färja kanske blir av i samband med den pågående upphandlingen av färjtrafiken för de kommande tolv åren.

Är färjan en välsignelse eller förbannelse?

– Det beror på vilken inställning man har. Det finns olika läger, någon vill hellre ha en bro. Så finns det sådana som jag, som tycker färjan bara är något positivt. Man har koll på vem som kommer. Och så får man en paus under överfarten. Går färjan inte kan man antingen bli jättearg eller ta det med en klacks-park och göra det bästa av situationen, säger Linda West.

Hon är kyrkvaktmästare på Bergö och vi

finner henne utanför församlingshemmet där hon sitter nedkrupen bakom en blomkruka som hon förser med dekorationer inspirerade av Ernst Kirchsteiger.

Församlingshemmet från 1989 och kyrkan från 1802 står mitt på ön. De allra flesta som kommer till Bergö passerar dem.

– Då kyrkan står mitt i byn blir alla involverade i den på något sätt. Många besökare är fascinerade av hur mycket ljus som finns på kyrkogården under vintern, inte bara under allhelgona, säger West.

Hon har sina släkttrötter på Bergö men växte upp i Helsingby och flyttade hit för tolv år sedan. Det är hon inte ensam om att göra. En del unga familjer som helt saknar anknytning till Bergö har börjat flytta in, och några va dem har startat företag.

Cay-Håkan Englund, församlingspastor sedan femton år tillbaka, hör tillsammans med sin familj till inflyttarna. Svaret på frågan om han trivs kommer från hjärtat.

– O ja, både jag och familjen trivs här, säger han.

Ett tecken på det är att han slutförde den på-

»Jag vill inte härifrån.«

började pastoralexamen som ger honom behörighet att söka kaplanstjänst i en annan församling så sent som för två år sedan.

– Jag vill inte härifrån så jag har inte haft något behov av att få den klar. Men jag gjorde undan den då en reform, som betydde att jag måste ta om allt, var på kommande.

Trots att Bergö är en självständig församling har den ingen egen kyrkoherde. Kyrkoherden är gemensam med Petalax. Det är ett arrangemang som gällt sedan medlet av sjuttioalet.

Nu jobbar Englund 55 procent på Bergö, 30 i Petalax och 15 i Korsnäs.

– Det betyder i praktiken att jag håller gudstjänst i Korsnäs och Petalax en söndag varje månad och ansvarar för alla Petalax-Bergös institutionsandakter i Malax.

När Englund är ledig håller kyrkoherden gudstjänsterna på Bergö.

Församlingen har också kontor och diakon på deltid.

– När jag kom hit var det meningen att jag skulle ha hand om allt från vaggan till graven. Då hade vi ingen diakoni och jag hade hand om barn- och ungdomsarbetet samt diakonin.

Kyrkvaktmästaren Linda West och församlingspastorn Cay-Håkan Enlund i Bergö kyrka. Kyrkan är från 1802.

Linda West är inflyttad Bergöbo.

Skärgården, havet och båtar präglar Bergö.

Befolkningen minskar

Inflyttningen till Bergö kompenserar ändå inte för att befolkningen minskar. Det officiella invånarantalet är nu 480. Allt färre betalar skatt till församlingen.

Bergö bildar samfällighet med Petalax och Malax. Ordet sammanslagning är inte obekant.

– Ifjol hölls ett möte i Petalax där samfälligheten diskuterades. Notarien och lagfarne assessorn från domkapitlet berättade om vilka möjligheter som finns ifall man vill ändra på något, säger Englund.

Frågan har diskuterats också tidigare.

– När jag var ny här var kyrkoherden i Malax här på ett möte. Han inledde det i stil med att ”vi är här för att diskutera våra församlingars framtid”. Då kunde man höra ett samfällt morrande från publiken, säger Englund.

Som på alla andra orter är också Bergöborna rädda för att servicen försvinner ifall enheten blir större.

– Bergöborna vill ha sin församlingspastor och gudstjänst varje söndag, säger West.

Englund beskriver församlingen som procentuellt aktiv.

– Vi har ganska mycket verksamhet i församlingen. Tre eller fyra dagar varje vecka möts församlingen inom ramen för en ungdomskväll, familjeklubb, minior, junior, syförening eller kyrkokör. En normal söndag är det cirka tio till tolv gudstjänstbesökare.

I sommar konfirmerades tre ungdomar i Bergö kyrka, de första konfirmanderna som Englund också döpt. De hade varit på läger tillsammans med konfirmanderna från Malax och Petalax. 88 personer deltog i konfirmentionsgudstjänsten på Bergö.

Linda West tycker att Bergöborna har en låg tröskel till kyrkan. Det händer att någon gudstjänstbesökare rättar Englund ifall han råkar kungöra fel tid till ett evenemang från predikstolen.

Församlingen har också arbetat med att integrera barn och barnfamiljer i gudstjänsterna.

– Vi har börjat med något vi kallar familjevänlig gudstjänst. Det är ingen familjegudstjänst utan en vanlig gudstjänst där barnen får vara med på egna villkor. Det har lett till att församlingen inte längre reagerar på barnen. De får röra på sig. Många barn vill ta upp kollekten och hämta förbönslådan.

På Bergö har också den lilla pingstförsamlingen Tabor ett bönehus.

– Vi har ett nära samarbete och en av deras medlemmar sjunger i kyrkokören, säger Englund.

Så har det inte alltid varit. Tidigare var det en kamp om själarna.

– Det berättas att pastorn och kyrkoherden inte hälsade på varandra när de möttes i byn. När de möttes en gång fick kyrkoherden punktering på sin cykel och det smällde till. Pastorn kastade sig i diket i tron på att kyrkoherden skjuter på honom, säger Englund.

MIA ANDERSSÉN-LÖF

När regnet drar in

NEDANOM VERANDAN har körsbärsträdet fått sina första gula blad. Är det för att hösten kommer? Eller för att det varit så knappt om regn i sommar?

Guds nåd är som en vandrande regnskur, skrev Martin Luther. "Vi ska göra våra uppköp så länge vi har marknaden utanför dörren. Vi ska samla in så länge solen skiner och vädret är bra, och bruka Guds ord och nåd så länge de är där."

Ingen kunde veta hur den här sommaren skulle bli när plantorna sattes i jorden i våras. Så är det också med vårt andliga liv. Vi kan ana Guds andes arbete, men vi kan inte förutse det. Det kan regna varje dag, eller vi kan få vänta i veckor och månader. Kanske kommer det ett störtregn, kanske blir det vattenpölar och jordskred. Eller kanske faller det ett regn om natten, som vi möter som en mjuk dimma och en frisk doft när vi går till jobbet.

»Ingen kunde veta hur den här sommaren skulle bli, då när plantorna sattes i jorden i våras. Så är det också med vårt andliga liv.«

ROMARBREVET SÄGER OSS att Gud inte tar tillbaka sina gåvor och sin kallelse; "Ty av honom och genom honom och till honom är allting." Men jag själv är en oförutsägbar variabel i ekvationen. Jag kommer kanske inte alltid att vara mottaglig för Gud på det sätt som jag är idag. Något kan distrahera mig. Något kan förhärda mig.

Jesus står vid mitt hjärtas dörr och knackar på (Upp. 3:20). Men jag kommer kanske inte alltid att kunna öppna. Jag kanske inte alltid kommer att uppfatta det så tydligt. Kanske jag inte alltid kommer att ha modet, eller viljan. Vem vet.

Paulus skriver: "Om ni hör Guds röst idag, förhärda inte era hjärtan." Den här stunden, den har du, den är din. Låt inte regnet gå obemärkt förbi. Ta emot det Gud vill ge dig idag. Det är en nåd som förunnas dig.

Mia Anderssén-Löf är en österbottnisk kyrkoherde och vetenskapskvinna. **Idag tänker hon på** hur lätt det är att förväxla andlig torka med andlig längtan. **Hennes tips:** Prestera mindre, öva dig i överlåtelse. Våga – kärleken fördriver rädslan!

SÖNDAG 25.8.2019, Elfte söndagen efter pingst

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. **Den här sidan** berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Den här söndagen

Denna söndag infaller i närheten av den dag då templet enligt judisk tradition förstördes. Det traditionella evangeliet syftar på denna händelse. Temat är **kallelsetider**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

Jer. 18:1–10

ANDRA LÄSNINGEN

Upp. 3:1–6

EVANGELIUM

Luk. 19:41–48

"När han kom till templet körde han ut dem som drev handel där och sade till dem: "Det står i skriften: Mitt hus skall vara ett böners hus. Men ni har gjort det till ett rövarnäste."

Läs mera i
Luk. 19:41–48.

Psalmförslag

815, 828, 945, 191

Psalmerna är valda av
Dag-Ulrik Almqvist.

"Gud, hjälp mig att vila i din goda vilja. Du får också använda mig, om du vill."

Bönen är skriven av Mia Anderssén-Löf.
Följ Kyrkpressens bönetwitter
på sökordet #bönetwitter

SÖNDAG 1.9.2019, Tofte söndagen efter pingst

Nästa veckas söndag

Guds ord uppmanar oss att granska oss själva och vår livsföring. När vi lär känna oss själva på rätt sätt är vi redo att ta emot nåden enbart som en gåva av Gud. Temat är **självpövning**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

Ordspr. 28:13–14 eller 5
Mos. 9:1–6

ANDRA LÄSNINGEN

Rom. 3:21–28 (29–31)

EVANGELIUM

Luk. 18:9–14

"Ty den som upphöjer sig skall bli förödmjukad, men den som ödmjukar sig skall bli upphöjd."

Läs mera i
Luk. 18:9–14

Psalmförslag

175, 830, 356, 430

Psalmerna är valda av
Dag-Ulrik Almqvist.

Skicka era kyrkliga annonser till: annons@kyrkpressen.fi

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

Stavnedläggning och avskedspredikan

I november 2009 installerades Björn Vikström som biskop (bilden). Nu lämnar han biskopsämbetet och på söndag lämnar han ifrån sig staven och de övriga biskopsinsignierna i högmässan i Borgå Domkyrka.

Högmässa i Domkyrkan 25.8.2019 kl. 12.15: Medverkande Björn Vikström, Mats Lindgård, Heidi Juslin-Sandin, stiftsfullmäktiges ordförande. Kantorer Eric-Olof Söderström, Mikael Helenelund, Reidar Tollander, kantorens Ensemble del Duomo. Färdtjänst. Radieras.

Efter högmässan serveras sopplunch på domkapitlets gård (för de 350 snabbaste) och kyrkkaffe på biskopsgården.

DOMPROSTERIET

AGRICOLA

Högmässor

Sö 25.8:

kl. 10 Högmässa i Liljendal kyrka, RL, CWR

kl. 13 Högmässa i Pernå kyrka, MS, CWR

kl. 16 Högmässa i Strömfors kyrka, MS, JE

Sö 1.9:

kl. 10 Högmässa i Lappträsk kyrka, ELB, VT

kl. 13 Högmässa i Lovisa kyrka, ELB, VT

kl. 18 Högmässa i Byagården, Sarvsalö, MS, JE

Tisdagar kl. 11–13: En euros café, Lovisa församlingshem

Lö 24.8 kl. 11 och 12: Musikkvart i Lovisa kyrka och i Pernå kyrka

Lö 24 – Sö 25.8: Lovisa Historiska Hus, Lovisa kyrka öppen lö och sö kl. 10–15, Paradiscafé vid kyrkan kl. 10–13.

Pernå kyrka öppen lö och sö kl. 10–15. Strömfors kyrka öppen lö kl. 10–15, sö kl. 12–17.

Lö 31.8 kl. 11–15: Fritidsmässa i Idrotts-

hallen, Brandensteinsg. 27, Lovisa. Kom

och träffa församlingens anställda och delta i våra lekfulla tävlingar!

Lö 31.8 kl. 18: Cellis, Liljendal prästgård

Må 2.9 kl. 13: Klubin goes senior, Pernå prästgård

Må 2.9 kl. 18: Ungdomskväll, Liljendal prästgård

On 4.9 kl. 14.15–15 och 15.15–16: Barnklängen övar i Lappträsk församlingshem. För barn i åk 0–6. Anmäl dig på förhand till körens ledare Vera Tollander, vera.tollander@evl.fi eller 044 722 9223.

On 4.9 kl. 18: Bibeln ord för ord, Lovisa församlingshem

To 5.9 kl. 14: Missionskretsen, Lappträsk församlingshem, Källaren

To 5.9 kl. 14.15: Klubbis i Tikva, Lovisa

To 5.9 kl. 18: Ungdomskväll i Tikva, Lovisa

To 5.9 kl. 18: Agricolakören övar i Annagården. Anmälan för alla sångare senast 30.8 till dirigenten john.emanuelsson@evl.fi

Familjeverksamheten startar v. 37

BORGÅ

Sö 25.8 kl. 10: Mässa i Kullo bykyrka, Stråhlman, Lars Wikström

KL. 12.15: Högmässa i Domkyrkan, Biskop Björn Vikström återlämnar staven och de övriga insignierna förknippade med biskopsämbetet. Medverkande Björn Vikström, Mats Lindgård, Heidi Juslin-Sandin, stiftsfullmäktiges ordförande. Kantorer Eric-Olof Söderström, Mikael Helenelund, Reidar Tollander, kantorens Ensemble del Duomo. Färdtjänst. Radieras.

Efter avskedsmässan (ca kl. 13.30) serveras det sopplunch på domkapitlets gård och/eller kyrkkaffe på biskopsgården.

TI 27.8 KL. 12: Andakt med lunch OBS! platsen – Finska församlingshemmet, Lundagatan 5, p.g.a. vattenledningsarbete

KL. 12: Orgelkvart i Domkyrkan, Mikael Helenelund

TO 29.8 KL. 12: Orgelkvart i Domkyrkan, Jarkko Yli-Annala

KL. 19: Musik i domkyrkan, Gospelkören Tulus, dir. Esa Jaakkola

Sö 1.9 kl. 10: Gudstjänst i Svartbäck-Spjutsunds skärgårdskyrka, Smeds, Tollander

KL. 12.15: Högmässa i Domkyrkan, Eisentraut-Söderström, Smeds, Helenelund, Kungsholms kyrkokör med dirigent Britta Snickers medverkar. Ove Blomqvists gudstjänstgrupp.

TI 3.9 KL. 12: Andakt med lunch OBS! platsen – Finska församlingshemmet, Lundagatan 5, p.g.a. vattenledningsarbete

KL. 13.30: Männens samtal i musikrummet, Lindgård

ON 4.9 kl. 13: Mässa i taizéstil i kapellet på Lundagatan 5, vån 4, Eisentraut-Söderström, Helenelund

SIBBO

Mer information på Sibbo svenska församlings hemsida:

www.sibbosvenskaforsamling.fi

Sö 25.8 kl. 10: Mässa i Söderkulla kyrka. Camilla Ekholm, Lauri Palin. Barnen kan delta i söndagsskola under en del av gudstjänsten. Isabella Munck.

Sö 25.8 kl. 13: Mässa med konfirmation i Sibbo kyrka. Katja Korpi, Kjell Lönnqvist, Milja Westerlund, Camilla Ekholm, Lauri Palin. Hjälpledarna medverkar. Juni 2-gruppen och dagskriftskolans konfirmation.

Sö 1.9 kl. 13: Mässa med konfirmation i Sibbo kyrka. Camilla Ekholm, Patrik Frisk, Sinikka Stöckell. Hjälpledarna medverkar. Augustigruppens konfirmation.

Må 2.9 kl. 18: Aulacafe med Virkborg i Söderkulla kyrka. Kaffe med dopp i aulan. Ta gärna med en stickning eller få råd av Virkborgs duktiga handarbetare.

Ti 3.9 kl. 9: Dagklubb i Söderkulla kyrka. Isabella Munck och Kjell Lönnqvist. Terminsstart. Fråga om lediga platser isabella.munck@evl.fi eller tfn 0400-342033.

On 4.9 kl. 17: Barnkör i kyrkoby församlingshem. Lauri Palin. Nya sångare välkomna. Info lauri.palin@evl.fi eller tfn 050-401 0678.

On 4.9 kl. 18: Norra Paipis missionskrets 100-årsjubileum i Norra Paipis bykyrka. Med Helene Liljeström, Charlotte Steffansson-Myrskog som med-

SIBBO

Sång på vägen

Lö 7.9 kl 18 blir det "Sång på vägen" i Sibbo kyrka. En kväll i sångens tecken, med anledning av kyrkoherde Helene Liljeströms (bilden) förestående pensionering, tillsammans med sjungande och musicerande familjemedlemmar och körvänner. Kammarkören Idun, familjekören Risonanza och medarbetarna i församlingen medverkar.

verkar med aktuellt från missionen och Gösta Steffansson som medverkar med sång. Historik och tillbakablick på de senaste 100 åren. Servering.

To 5.9 kl. 17: Familjen i Söderkulla kyrka. En klubb för hela familjen med skolbarn eller yngre. Soppa, spel, pys-sel och samvaro. Första torsdagen i månaden.

To 5.9 kl. 17: Barnkör i Söderkulla kyrka. Nya sångare välkomna. Lauri Palin.

Lö 7.9 kl 18: Sång på vägen i Sibbo kyrka. En kväll i sångens tecken med anledning av kyrkoherde Helene Liljeströms förestående pensionering till-

sammans med sjungande och musicerande familjemedlemmar och körvänner. Kammarkören Idun, familjekören Risonanza och medarbetarna i församlingen medverkar. Solosång av Aurora Djupsjöbacka och Simon Djupsjöbacka, trumpet solo av Artur Djupsjöbacka. Ackompanjemang: Gustav Djupsjöbacka och Lauri Palin. Psalmsång med nya sånger ur psalmboken. Fritt inträde, kollekt till förmån för Finska Missions-sällskapet.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Gudstjänster:

Högmässa: söndagar kl. 12 i Johanneskyrkan. Konfirmationsmässa ordnas både 25.8 och 1.9. Kyrkkaffe 25.8 i Högbergssalen, 1.9 undantagsvis inget kyrkkaffe.

Högmässa: söndag 1.9 kl. 10 i S:t Jacobs kyrka.

Mässa: söndag 25.8 kl. 15 i Folkhälsanhuset.

Veckomässa: onsdag 4.9 kl. 18 i Gamla kyrkan.

För mer information om gudstjänsterna, besök www.helsingforsforsamling-ar.fi/johannes.

BARNFAMILJER:

Musiklek: fredagar kl. 10 i Hörnan för 1-5-åringar tillsammans med en vuxen. Lek, servering och gemenskap. Ingen anmälan. Åberg.

Musiklek: måndagar kl. 16.15-16.45 i Hörnan för 1-3-åringar. Ingen anmälan. Rahnasto.

Musiklek: tisdagar kl. 13.30 i Bokvillan för 0-3-åringar. Rahnasto.

Musiklek i S:t Jacob kl. 10 för 0-3-åringar. Nyberg.

Babyrytmik: tisdagar kl. 10-12 i Hörnan. Sångstund för de äldre barnen (8-12 mån) kl. 10 och för de yngre barnen (2-8 mån) kl. 11. Lek, servering och gemenskap. Åberg.

Kantele: måndag 2.9 kl. 17-17.45 i Hörnan för 5-7-åringar. Terminsstart. Frågor och anmälan riktas till Laura Rahnasto (040 519 0291).

Klubbis: tisdagar-torsdagar kl. 9-11.45 i S:t Jacobs kyrka. Klubbis är en förmiddagsklubb för 2-5 åringar. Vi leker ute och inne, pysslar och håller andakt. Eget mellanmål med. Anmälan till Helena Hollméus.

Vid frågor om barnverksamheten kontakta Helena Hollméus, helena.hollmerus@evl.fi eller 050 401 0390.

MUSIK:

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan. 27.8 med Anni Nousiainen och 3.9 med Kaisa Keskitalo.

Five O'Clock Organ: tisdag 27.8 kl. 17 i Johanneskyrkan. Eftermiddagsmusik på kyrkans båda orglar. Sommarens sista Five O'Clock Organ. Enlund.

EVENEMANG:

Psalmmandakt och sommarcafé: onsdag 28.8 kl. 14 i S:t Jacobs kyrka. Vi håller andakt och dricker sedan kaffe tillsammans. Årets sista sommarcafé på Drumsö.

Programkväll med Fontana Media: torsdag 29.8 bokförsäljning kl. 14-18, kaffeservering kl. 17-18, samtal med bokaktuella Alaric Mård och Pamela Granskog kl. 18-19.30.

UNGDOMAR:

Öppet hus: måndagar kl. 14-20 i Tian.

Körer:

Roströsten: första körövningen torsdag 5.9 kl. 18.30-20.30.

Tomas vokalensemble: första körövningen torsdag 5.9 kl. 19-20.45.

AGRICOLA & JOHANNES

Programkväll med Fontana media

Vi tror ofta att andra lever det perfekta livet, och att det bara är vårt som är sprucket. Men nästan alla ställs vi inför utmaningar och förluster. Under Fontana Medias höstturné runt om i Svenskfinland diskuterar Alaric Mård, aktuell med boken "Begränsade är vi allihopa", tillsammans med en lokal gäst. I Lovisa får han sällskap av konstnären och prästen Christer Åberg och i Johannes av bokaktuella Pamela Granskog. De intervjuas av Sofia Torvalds. Innan programmet börjar är det möjligt att skaffa böcker och material inför hösten!

Agricola svenska församling 28.8 kl. 19, Församlingshemmet, Lovisa
Johannes församling 29.8 kl 18, Högbergsgatan 10, Helsingfors

MATTEUS

Högmässa: i Matteuskyrkan varje söndag kl. 10. För mer information om gudstjänsterna besök www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus.

Ungdomsmässa: i Matteuskyrkan varje onsdag kl. 18. Ungdomsmässan är en halvtimmes mässa med bönevandring, nattvard, dialogpredikan och musik. Mässan genomförs av och med ungdomarna själva, men du är välkommen oberoende av ålder!

BARN OCH FAMILJER

Baby- och knatterytimiken: startar 3.9. Knatterytmik (1-4 år) Klapp & Klang kl. 10 och babyrytmik (0-1 år) Gung & Sjung kl. 11 varje tisdag i Matteuskyrkan. Vi sjunger en halv timme och efteråt finns det möjlighet att umgås över en kopp kaffe eller köpa lunch i lunchrestaurangen. Ledare: Emma Gustafsson, kontakt 0504917360 eller emma.gustafsson@evl.fi.

Dagklubb (3-6 år) och familjeklubb: i Nordsjö på Sjökörtsgården 6. Dagklubben samlas måndag, tisdag, fredag kl. 9.30-12.30 och familjeklubben torsdagar kl. 9.30-12. Ledare: Marianne Bergström, kontakt och anmälan 040 5949719.

FÖR VUXNA

Matteus.SALT: börjar igen lördagen den 31.8 kl. 10 i Matteuskyrkan! Matteus.SALT är ett forum för dig som längtar efter mera och djupare insikt i den kristna tron. Vi brunchar, diskuterar och reflekterar tillsammans med inspirerande talare. Höstens första SALT gästas av Birgitta Udd och temat är "min gudsrelation".

Folkhälsans sällskapsträffar i Matteuskyrkan:

startar torsdagen den 5.9 kl. 11. Här kan du lära känna nya människor, prata, diskutera kring olika teman och umgås över en kopp kaffe. Välkommen med!

EVENEMANG

Med metron till musiken -sommarskonserterna avslutas med en mäktig konsert: av kammarkören Gloria i Matteuskyrka tisdagen den 27.8 kl. 19. Kören leds av Seppo Murto. Fritt inträde, programmet kostar 7 euro.

Välkommen på konsert till Matteuskyrkan: lördagen den 31.8 kl. 18! Vokalgruppen Mrs Bighill Singers släpper skivan "Tro" som består av andliga sånger i fräscha a cappella -arrangemang. Inträdet är fritt. Välkommen!

PETRUS

GUDESTJÄNSTER

Högmässa i Munksnäs kyrka: Söndagar kl.10, 25.8. Sandell med Colin McCull som gäst, 1.9. Thylin. Kyrkkaffe. Söndagsskolan för barn börjar 8.9.

Högmässa i Äggelby gamla kyrka:

Söndagar kl. 12, 25.8. Sandell med Colin McCull som gäst, 1.9 Thylin. Kyrkkaffe.

Puls-gudstjänst: Söndagar kl. 15.30.

Lovsång, undervisning, gemenskap. En gudstjänst i nyare stil för alla åldrar. Barnkyrka och CoolKids. Petruskyrkan. Kom på en kaffe innan gudstjänsten!

BARNARBETE

Musiklek: Den omtyckta musikleken börjar i september. Hagasalen to och Malms kyrka ti kl. 10. En förmiddag med sång och skoj för er med barn 0-5 år. Kom med! Anmälan till kansliet.

Barnkör: En ny barnkör startar i höst! Sjung och ha roligt efter skolan, onsdagar kl.15-16 i Petruskyrkan. Start 11.9. Anmälan till kansliet.

Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook och hör mer om Petrus barnarbete!

Kurser

Alphakurs: Alla funderar på livets stora frågor. Alpha är ett tillfälle att utforska livet och tron under 11 kvällar med middag, videoföreläsning och samtal. Kursen är för helt vanliga människor, oberoende tidigare kunskap eller bakgrund. Onsdagar kl. 18 i Petruskyrkan, start 25.9. Anmälan till kansliet.

Missa inte! Vägen Vidare sorgekurs: Att bearbeta sorg kan vara tungt och ensamt. Vägen vidare är för dig som mist någon nyligen eller för länge sedan. 6 kvällar med kvällsmål, videoföreläsning och samtal i hemtrevlig miljö på Café

Torpet. Onsdagar kl. 18, start 25.9. Anmälan till kansliet.

GEMENSKAP

Dagscafé: Andakt, kaffe och litet program udda veckors tisdag kl. 13 i Petruskyrkan. Start 10.9.

Mer info av diakonissan Bodil Sandell 0503803925

Samtalsgrupp för män: Kaffe och diskussion kring aktuella ämnen med beröring till den kristna tron. En gång i månaden kl. 19, 16.9, 14.10, 11.11, 2.12. Café Torpet.

Musik och körer

Petrus körer startar igen i höst!

Petrus vokalembles: varannan ons kl. 18.30, start 11.9. För dig som sjungit i kör tidigare. Peter Hilli. Petruskyrkan.

Lovsångsgruppen: varannan ti kl. 18. Kören medverkar på Förböns och Tack förböns gudstjänsten. Peter Hilli. Munkshöjdens kyrka.

Allsångsstund: varannan ons kl. 12.30, start 18.9. För alla sångglada! Petruskyrkan.

ÖVRIGT

Missa inte! Lärjungaskolan Transform: är för dig som vill bättre förstå din identitet i Kristus, hitta din kallelse och lära dig att leva som hans lärjungar i världen. Undervisningen sker på tisdagar och torsdagar, så utöver det kan du jobba eller studera. Transform utrustar dig att leva din vardag, och vara ett salt

och ljus där. Anmäl dig nu, terminen börjar i september! Mer info: www.transform.fi

Framåt tillsammans familjevän: Vill du vara med och stöda en barnfamilj i deras vardag? Målet med Framåt tillsammans är att finnas till som vänner och medmänniskor för de familjer i vår omgivning som upplever utmaningar i vardagen. Ta kontakt: kajsa.sjoberg@evl.fi eller tel. 0504310163

Café Torpet: är Petrus mysiga café med prisbelönt lekhörna och gott kaffe! Öppet: må-fre 9-17, Lunch kl. 11-14 vardagar. Köpingsvägen 48

All Day Breakfast på Café Torpet: 7.9. kl. 9.30-13: Njut av en lugn lördagsfrukost då det passar dig. 11,50€.

DEUTSCHE GEMEINDE

So 25.8. um 11 Uhr: Gottesdienst (Matti Fischer)

So 1.9. um 11 Uhr: Gottesdienst mit Abendmahl (Matti Fischer)

OLAUS PETRI

Lö 24.8 kl 18: Helgsmålsbön. Irina Niskala, orgel.

Sö 25.8 kl 11: Högmässa. Timo Viinikka och Olli Saari.

Må 26.8 kl 17: Musikleik för alla. Ingen förhandsanmälan. Sussi Isaksson leder.

Ons 28.8 kl 10: Musikleik för alla. Ingen

förhandsanmälan. Sussi Isaksson leder.

To 29.8 kl 10: Babyrytmik (0-1 år). Ingen förhandsanmälan. Sussi Isaksson leder.

To 29.8 kl 12: Babyrytmik (0-1 år). Ingen förhandsanmälan. Sussi Isaksson leder

Lö 31.8 kl 18: Helgsmålsbön. Irina Niskala, orgel.

Sö 1.9 kl 11: Högmässa. Timo Viinikka och Hanna Laakkonen-Yang.

Må 2.9 kl 17: Musikleik för alla. Ingen förhandsanmälan. Sussi Isaksson leder.

Ons 4.9 kl 10: Musikleik för alla. Ingen förhandsanmälan. Sussi Isaksson leder.

To 5.9 kl 10: Babyrytmik (0-1 år). Ingen förhandsanmälan. Sussi Isaksson leder.

To 5.9 kl 12: Babyrytmik (0-1 år). Ingen förhandsanmälan. Sussi Isaksson leder.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Högmässor:

Sö 25.8. Esbo domkyrka kl. 12.15. Konfirmation av Solvalla 1-skriftskolan. von Martens, Malmgren, Aschan.

Sö 1.9. Karabacka kapell kl. 10. Lätt mässa på Skapelsens söndag. Lätt mässa på enkelt språk. Claus Terlinden, Jäntti, Malmgren, Wallenius. Mård. Kyrkaffe.

Esbo domkyrka kl. 12.15. Konfirmation av Solvalla 2-skriftskolan. Kanckos, Kronlund, Brunell, Aschan.

Ungdomsmässa: Olars kyrka, svenska sidan, on 4.9 kl. 19. Jäntti, Terho, Kronlund.

MUSIK I SOMMARKVÄLLEN I ESBO DOMKYRKA

Sö 25.8 kl. 19: CANTATE DOMINO. CandoMini: dir. Viena Kangas, Johanneskyrkans barnkör från Düsseldorf, dir. Justine Wanat. Rautavaara, Tormis, Kostiaainen, Gjeilo m.fl. Fritt intr. & progr. Friv. kollekt för musikarbetet.

Kyrkokören EsVoces: Höstens första övning on 4.9 kl. 18 i Esbo domkyrka. Ledare är kantor Mauriz Brunell. Nya sångare välkomna! Mer info: esboforsamlingar.fi/kom-med/musik/korer/esvoces1

Barnkörernas infotillfälle: Esbo domkyrkas församlingsgård, Kyrkstr. 2, to 5.9 kl. 18. Vi presenterar barnkörerna för 6-12-åringar och höstens program. Körerna börjar to 19.9 kl. 16-16.45. i Karabacka kapell (ny grupp!) och Sökö kapell. Mer info: esboforsamlingar.fi/kom-med/barn-och-familj/barn-i-skolaldern/barnkorer

Familjeklubbar för föräldrar med småbarn kl. 9.30-11.30: Familjecafé Köklax kapell, Handelsb. 1, varje må, Sång och lek i Sökö kapell, Sökögr. 3, varje ti, Imse Vimse i Mattby kapell, Lisasgr. 3, varje to. Ingen anmälan, ingen avgift. Välkommen med!

Öppen mottagning: to 29.8 kl. 10-12, Esbo sv. förs. kansli, Kyrkog. 10. Kom och träffa diakoniarbetaren för samtal. Du kan komma in utan tidsbeställning i olika kortare ärenden, det går också att beställa en längre tid. Du behöver inte fundera ensam, ta modigt kontakt så funderar vi tillsammans! OBS! Ingen mottagning to 5.9 p.g.a. personalutbildning!

Samlingarna för daglediga i alla åldrar startar: Köklax kapell ti 3.9, Kalajärvi kapell to 5.9, Träffdax i Köklax kapell ti 10.9, Olars kyrka ti 10.9, Karabacka kapell to 12.9, Södrick kapell on 18.9,

alla grupper kl. 13-14.30. Temat under hösten och våren är "Ta hand om dig själv". Vi träffas i regel varannan vecka. Intressanta gästföreläsare, livliga diskussioner, trevlig gemenskap, men även tid för stillhet. Välkommen med i gemenskapen där både själen och kaffetanden blir omskött!

Roll-on Mataskär: utfärd till Mataskär för rörelsehindrade och rullstolsburna må 9.9 kl. 10.30-15.15. Andakt, lunch, program, kaffe. Anmäl dig senast 26.8, Taina Sandberg, 040 547 1856. Pris 10 € inkl. taxiskjuts (för Esbo) och lunch. Räkningen skickas hem. OBS! Om du har svårt att klara dig på egen hand önskar vi att du har en egen assistent med dig.

Symamsellerna: varje ti kl. 16-19 i Vita huset, Prästgårdsgr. 1. Börja med en ny hobby inför hösten eller fortsatt med handarbetet som blev på hälft! Vi arbetar för internationell diakoni och mission.

GRANKULLA

To 22.8 kl. 10-11: Diakonimottagning.

Lö 24.8 kl. 12: Mataskärsgruppens konfirmation i kyrkan. Ulrik Sandell, Susanna Lönnqvist, Marlen Talus-Pu-

ESBO

Kom med i barnkör!

Info om barnkörerna: Esbo domkyrkas församlingsgård, Kyrkstr. 2, to 5.9 kl. 18. Vi presenterar barnkörerna för 6-12-åringar och höstens program. Körerna börjar to 19.9 kl. 16-16.45. i Karabacka kapell (ny grupp!) och Sökö kapell. Mer info: esboforsamlingar.fi/kom-med/barn-och-familj/barn-i-skolaldern/barnkorer

zesh, Nina Sunabacka, Heli Peitsalo.

Sö 25.8 kl. 11: Högmässa med konfirmation av Elämännokkagruppen i kyrkan. Daniel Nyberg, Susanna Lönnqvist, Marlen Talus-Puzesh, Kim Ahlbom, Heli Peitsalo.

Kaffe i nedre salen.

Kl. 15: Enä-Seppägruppens konfirmation i kyrkan. Daniel Nyberg, Susanna Lönnqvist,

Marlen Talus-Puzesh, Victoria Stude, Michaela Sandström, Heli Peitsalo.

On 28.8 kl. 19: Light of love -konsert i Grankulla kyrka. Maria Sarmanto, sång, Heikki Sarmanto, piano och Junnu Aaltonen, flöjt. Musik av Heikki Sarmanto. Fritt inträde, programblad 10€ till för-

GRANKULLA

Halvdagsutfärd till Helsingfors

Halvdagsutfärd tisdag 17.9:

Vi promenerar runt Tölövikens (bilden) och äter lunch på restaurant Trattoria Sogno. Kläder enligt väder. Start med tåg från Grankulla station kl. 10.25. Anm. till Catherine Granlund, 050 439 3208 eller kyrkoherdeämbetet, 050 500 7000. Avgift 5 euro.

mån för Kyrkans Utlandshjälp.
inträde, programblad 10€ till förmån för Kyrkans Utlandshjälp.
Tö 29.8 kl. 10-11: Diakonimottagning.
Fr 30.8 kl. 18: Ungdomskväll i Klubb 97, Marlen Talus-Puzesh.
Sö 1.9 kl. 12: Högmässa, Ulrik Sandell, Heli Peitsalo. Kaffé i nedre salen.
Kl. 12: Söndagsskola i Klubb97, Pippi Collander och Märta Backman.
Familjelyktan: Tisdag 3.9, 10.9 och 17.9 kl. 9.30 i kyrkans dagklubb och fr.o.m. 24.9 i Sebastos, Grankullav. 11. Daniela Hildén, Heli Peitsalo.
Ti 3.9 kl. 9.30-11: Diakonimottagning och brötdelning.
Kl. 15: Glad idag – tvåspråkig mentalsvårdsgrupp i Sebastos, Catherine Granlund.
Kl. 16: Ledarutbildning åk 2 i Klubb97, Marlen Talus-Puzesh.
Kl. 18: Graziakören i nedre salen, Heli Peitsalo. Nya är välkomna med! Graziakören tar emot nya sångare, både damer och herrar.
On 4.9 kl. 13.30: Kyrkosyfoeningen i övre brasrummet. Nya är välkomna med!
Kl. 16-17.30: Under ytan. Grupp för ungdomar i Klubb97. Marlen Talus-Puzesh och Ulrik Sandell.
Halvdagsutfärd tisdag 17.9: Vi promenerar runt Tölövikens och åter lunch på restaurang Trattoria Sogno. Kläder enligt väder. Start med tåg från Grankulla station kl. 10.25. Anm. till Catherine Granlund, 050 439 3208 eller kyrkoherdeämbedet, 050 500 7000. Avgift 5 euro.

KYRKSLÄTT

Fre 23.8 elektronisk anmälan till RäsöDax familjeläger 21-22.9.2019 öppen fram till 4.9. Mer information på hemsidan.
Lö 24.8 kl. 10-14: Kom och träffa församlingens anställda under Kyrkslätt dagarna i kyrkan, Ellen, Kyrkdalens lekplats och vårt tält på torget.
Sö 25.8 kl. 11: Tvåspråkig högmässa i Kyrkslätt kyrka. Wilman, Stjernvall-Kiviniemi, Viitanen, Sirén.
Sö 25.8 kl. 14: Högmässa med konfirmation i Kyrkslätt kyrka. Rönneberg, Joki.
Sö 1.9 kl. 12: Högmässa med konfirmation i Kyrkslätt kyrka. Tuija Wilman och Carola Lupander avtackas, kyrkkaffe på Hörnan.
Må 2.9 kl. 17.30-19.30: Kaveriklubi för vuxna med specialbehov träffas varannan måndagar i Ellen i köpcentret Kirsikka, start 2.9.
Tis 3.9 kl. 16-19: Estnisk afton för dig som gillar Estland, estniska och vår vänförsamling Risti Kogodus. Månadens första tisdag i Ellen i köpcentret Kirsikka kl. 16-19, start 3.9.
Ons 4.9 kl. 15-19: Ellen öppning, kom med och berätta vilken verksamhet du önskar i församlingens nya mötesrum.
Kyrkoherdeämbedet öppet: sommartid juni-augusti må-to kl. 9-11.30 och 12.30-15. Fredagar stängt. Tel. (09) 8050 8292. **Epost:** kyrkslatts.svenska.forsamling@evl.fi.
www.kyrkslattsforsamlingar.fi

TAMMERFORS

Sön 25.8 kl. 11: Gudstjänst i Svenska Hemmet, Inka-Riina Valtonen, Petra Perttula
Sön 1.9 kl. 11: Mässa i Svenska Hemmet, Kim Rantala, Paula Sirén
Tis 3.9 kl. 13.15-15.15: Tisdagsklubben i Svenska Hemmet, om du har frågor kontakta ungdomsarbetsledare Kaisa Niinimäki, tfn. 050 337 2922
3-5.9: Höstläger på Ilkko kursgård för seniorer och daglediga, förfrågningar Eila-Sisko Helisma, tfn. 050 527 2290
Ons 4.9: Utflykt till Ilkko kl. 14-20, vi

besöker höstlägret i Ilkko, möjlighet att delta i nattvard, anmälningar samt beställning av skjuts senast 2.9 till Eila-Sisko Helisma, tfn. 050 527 2290
Ons 4.9 kl. 18.30: A-män bastukväll i Ilkko, skjuts kl. 18 från Gamla kyrkan, om du har frågor kontakta kyrkoherde Kim Rantala, tfn. 050 464 8460

VANDA

HELSINGE KYRKA S:T LARS
Högmässa: sö 25.8, 1.9; kl. 10
Konsert: sö 25.8 kl. 18. Lugna toner i sommarens skymning. Gitarrmusik, dikter och svenska visor med Joel Karlsson. Fritt inträde, programblad 5 €
VIRTA-KYRKAN, KUOHU-SALEN, RÅ-TORPSV. 8
Musiklek & babyrytmik: musikpedagog Heidi Åberg må 2.9, 9.9.
Babyrytmik: 0-1 åringar med vuxen kl. 14-14.30. Musiklek: 2-4 åringar kl. 14.30-15 med vuxen. Anmälningar till heidielisa.aberg@gmail.com
FÖRSAMLINGSSALEN, FERNISSAG. 4
Morgonmässa: on 4.9 kl. 9.
KLUBBUTRYMMET I MYRBACKA
Dagklubb: för barn i 2,5-6 års åldern alla vardagar utom on (förhandsanm.)
Pysselcafé för barn i åk 3-6, ti och on kl. 13-17 (förhandsanm.)
BAGARSTUGAN
Ungdomskväll: on 28.8 kl. 18
Ungdomskväll: on 4.9 kl. 18
OBS! Ingen ungdomskväll on 11.9
FOLKHÄLSANHUSET
Veckomässa: fr 6.9 kl. 14
HELSINGGÅRD
ViAnda-kören: terminsstart on 28.8 kl. 12
ÖVRIGT
Motionsgruppen Må bra! Start 5.9, torsdagar kl. 13 i CrossFit Tehdas. Kontaktperson: Heidi Salminen, tfn 050 3301828.
Skörde- och museidag: lö 21.9 fr.o.m. kl. 10 på Vanda lantbruksmuseum. Församlingen deltar till förmån för utjämningsinsamlingen.

Öppettid fr.o.m. september: pastor-skansliet må-fr kl. 9-13. Diakonimottagning to kl. 10-11.30.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

SÖNDAG 25.8:
-Kl. 10 Högmässa: Ekenäs kyrka. Yliportimo, Lindroos.
-Kl. 16 Musikandakt: Snappertuna kyrka. Yliportimo, Lindroos. Tema: "Att bryta upp", musik av Palmgren, Mårtensson, Peterson-Berger, Grieg.
SÖNDAG 1.9:
-Kl. 10 Högmässa: Ekenäs kyrka. Lindström, Nygård.
-Kl. 10 Gudstjänst: Tenala kyrka. Yliportimo, Lindroos.
-Kl. 12 Högmässa: Bromarvs kyrka. Lindström, Lindroos.
-Kl. 18 Stenmässa: Ekenäs kyrka. Lindström, m.fl. Meditativ gudstjänst med nattvard.
Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Fr 23.8:
- kl. 18.00 Israelisk dans, övning: Församlingshemmet. Nya dansare välkomna med! Ledare: Viveca Unnéus (tel 044-521 8221 eller marieberg_gard@hotmail.com).
- kl. 19.00 Sensommarkonsert: Ingå kyrka. Kammarkören Bachspeglarna från Sverige, dir. Staffan Sundås. Fritt inträde, programblad 5 €.

Sö 25.8:

- kl. 18.00 Skymningsmässa: Fagervik kyrka. Sjöblom, Gustafsson Burgmann.
Må 26.8:
- kl. 15.30-18.30 Måndagsöppet – tvåspråkiga ungdomskvällar öppna för alla! Ungdomshuset. Ahlfors.
Ti 27.8:
- kl. 18.00 Arkeolog Avner Goren från Israel berättar om utgrävningar i bibliska länder. Han tolkas till finska av Pentti Holi. Den israeliska dansgruppen medverkar. Kaffeservering från kl 17.30: Församlingshemmet.
Ons 28.8:
- kl. 19.00 Konsert: Ingå kyrka. Toni Pussinen, orgel. Fritt inträde, programblad 5 €.
To 29.8:
- kl. 9.00 Ekumenisk bön: Ingå kyrka.
Sö 1.9:
- kl. 10.00 Högmässa: Degerby kyrka. Sjöblom, Gustafsson Burgmann.
Må 2.9:
- kl. 13.15-14.45 Tvåspråkigt pyssel för barn i lågstadiet: Församlingshemmet nedre våning. Nylund, Ahlfors.
Må 2.9:
- kl. 15.30-18.30 Måndagsöppet – tvåspråkiga ungdomskvällar öppna för alla! Ungdomshuset. Ahlfors.
- kl. 18.30 Bibelgrupp: Prästgården. Hellsten.
Ti 3.9:
- kl. 11.30-13.00 Matservering (4 €/pers), i fortsättningen varje tisdag: Församlingshemmet. Sköld-Qvarnström.
Ons 4.9:
- kl. 19.00 Kyrkokören övar: Försam-

lingshemmet. Välkommen med och sjung! Gustafsson Burgmann.
Vigselkväll: 19.9.2019 kl. 17-21.30 i Ingå kyrka. Tilläggsuppgifter och tidsbeställning, kontakta församlingskansliet, tfn 09-2219 030 (må-to kl. 9-12).
Mera information: www.ingaforssamling.fi

KARIS-POJO

Högmässa sö 25.8
kl. 10 i S:t Katarina kyrka i Karis.
kl. 12 i S:t Maria kyrka i Pojo
Kvällsmässa on 28.8
kl. 19 S:t Maria kyrka i Pojo
Högmässa sö 1.9
kl. 10 i S:t Katarina kyrka i Karis.
kl. 12 i S:t Maria kyrka i Pojo.

Mera info: www.karis-pojoforsamling.fi

ESBO STIFT

LOJO

Högmässa: i Lojo kyrka den 1.9. kl 13. Kyrkkaffe, kyrktaxi.
Svenska kretsen: i Virkby kyrka den 3.9. kl 13.30.
Församlingsutfärd: till Somero lördag 31.8 2019. Vi bekantar oss med herrgårdar i Somero och Somero kyrka. I priset 35 euro ingår resan, mat på Hovila herrgård, kaffe och övrigt program. Start kl 8.00 från Virkby korset vid Ristinkoulu. Hemma ca kl 17.30. Vi åker med Lundströms buss. Anmälningar senast den 22.8. till Tom Blomfelt tel 044 3284273 eller epost tom.blomfelt@evl.fi eller Raimo Kuusmanen tel 044 3284357 eller raimo.kuusmanen@evl.fi

ÅBOLANDS, ÅLANDS OCH DE ÖSTERBOTTNISKA
 FÖRSAMLINGARNAS ANNONSERING HITTAR DU PÅ
WWW.KYRKPRESEN.FI

Boknyhet!

Alaric Mård:

Begränsade är vi allihopa

Alaric Mård lever med en CP-skada som i någon mån lagt hinder i hans väg. Här delar han med sig av liv, tro och de utmaningar som en funktionsnedsättning kan innebära i en ung människas vardag.

Med insikt och en stor portion humor skriver han bland annat om vikten av att ställa varsamma frågor, om att våga vara beroende av andra och om flickan från andra sidan Ytteresse.

Fontana Media, hft. 22,90

tfn 040 831 5897 • info@fontanamedia.fi
www.fontanamedia.fi

Fontana Media

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 9.10)

Fredag 23.8 Helena Salenius, Helsingfors

Måndag 26.8 Maria Boström, Föglö

Tisdag 27.8 Kaj-Mikael Wredlund, Karis

Onsdag 28.8 Malena Björkgren, Åbo

Torsdag 29.8 Philip Hällund, Kökar

Fredag 30.8 Helena Salenius, Helsingfors

Måndag 2.9 Björn Wallén, Ingå

Tisdag 3.9 Maria Sten, Helsingfors

Onsdag 4.9 Anders Lindström, Ekenäs

Torsdag 5.9 Jan Edström, Esbo

Aftonandakt kl. 19.15

Fredag 23.8 Sissel Lund-Stenbäck, Esbo

Lördag 24.8 kl. 18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 25.8 Kallelsetider. Textläsare:

Linda Wahrman och Rasmus F. Forsman

Måndag 26.8 Rasmus F. Forsman, Borgå

Tisdag 27.8 Anders Lindström, Ekenäs

Onsdag 28.8 Helena Hult, Jakobstad

Torsdag 29.8 Helene Liljeström, Sibbo

Fredag 30.8 Sofia Böckelman, Vasa

Lördag 31.8 kl. 18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 1.9 Självprovning. Textläsare:

Sara Åström och Jonte Wingren.

Måndag 2.9 Helena Hult, Jakobstad

Tisdag 3.9 Ann-Christine Marttinen

Onsdag 4.9 Anders Hamberg, Jyväskylä

Torsdag 5.9 Maria Boström, Föglö

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 25.8 Biskop Björn Vikströms avkeds-
mässa i Borgå domkyrka. Medverkande Björn
Vikström (predikan), Mats Lindgård, Heidi Jus-
lin-Sandin, stiftsfullmäktiges ordförande. Kanto-
rerna Eric-Olof Söderström, Mikael Helenelund,
Reidar Tollander, kantorernas Ensemble del Duo-
mo.

Söndag 1.9 Gudstjänst med Västabolands svens-
ka församling. Predikant: Kjell Granström.

I MIN FÖRSAMLING

Helgen 9-11 augusti var händelserik i Pedersöre. Laestadianernas Fridsföreningars Förbunds (LFF) traditionella sommarmöte i Källby lockade massor i tusental i dagarna tre (övre bilden) och på söndag hölls det Cowboy church i Sundby där bland andra bluegrassbandet Homeward bound spelade. FOTO: NICKLAS STORBJÖRK

SLEF:s högmässor i Helsingfors hösten 2019

Heliga hjärtats kapell, Kristinegatan 1 i Berghäll
Söndag 25.8 kl. 15 Predikant och liturg Leif Erikson,
sång av Henrica Lillsjö, kantor Kaj Ahola.

Därefter följande söndagar kl. 15.

8 september, 22 september, 6 oktober,
20 oktober, 3 november, 17 november
1 december och 15 december.

Söndagsskola för barnen under predikan.

Välkommen!

tills Han kommer

Kyrkhelg Nord
13-15 september 2019
i Karleby

Medverkande:
Hans Weichbrodt, Olof Edsinger,
Saara Kinnunen, Jacob Marineni,
m.fl.

Se fullständigt program på
www.kyrkhelg.fi

KRAN

RETREAT FÖR NÄRSTÅENDE TILL MISSBRUKARE

Du som är närstående till missbrukare (spelberoende, alkoholist, narkoman etc) kom och få styrka av tystnaden och naturen i Lappvik nära Hangö. KRAN rf ordnar en gratis retreat på Snoan 4-6.10 i samarbete med Församlingsförbundet.

Anmäl dig senast på fredag 6.9 till kran@kran.fi, mer information: verksamhetsledare Mette Strauss, tfn: 050 410 7001, mette.strauss@kran.fi
Arrangör: KRAN rf

KRISTILLINEN
TERAPIAINSTITUUTTI
UTBILDAR!

kti

Läs mera om våra högklassiga flerfaldsutbildningar
www.kristillinenterapia.fi och kom med!

Lösningsfokuserad kristen terapeut 80 sp
utbildningen börjar i Vasa i november 2019

Kristen logoterapi 80 sp själavårdsterapeut-
utbildning med inriktning på logoterapi
börjar i Kuopio i oktober 2019

**Min resa - terapeutiskt skrivande om egna
livsskeden 3 sp**
kortkurs börjar i Vanda i september 2019

Kristillinen terapiainstituutti, tel. 0400245368

kti

– Det här är våra fem bröd och två fiskar, säger Heidi Storbacka om Mrs Bighill Singers nya skiva, som heter "Tro".

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

FOTO: **NICKLAS STORBJÖRK**

Att sjunga *a cappella* – utan instrumentalt ackompanjement – är krävande. – Man kan inte gömma sig, säger **Heidi Storbacka**, som för tio år sedan grundade den sånggrupp som bär hennes namn: Mrs Bighill Singers.

Gruppens färskaste skiva, *Tro*, är ett urval psalmer och andliga sånger, i nya arrangemang gjorda av gruppmedlemmarna själva.

– Vi gillar enkelheten i *a cappella*, man behöver inte så mycket ljudteknik och instrument. Sången kommer så nära människor. *A cappella* är också krävande, så det har varit väldigt utvecklande att jobba utan komp.

På förra skivan, *Kom hem!*, var kompet en stor del av den musikaliska helheten, på skivan *Tro* har utmaningen varit att få både arrangemangen och gruppen att låta bra. När skivan bandades in var det ofta en stämma i taget, eller en grupp av stämmor i taget.

– Vi försökte banda alla samtidigt, men det blev för stor press. Tänk om man själv är den som sjunger fel och sedan är alla sura på en!

Blev bättre än hon tänkt sig

När Heidi Storbacka grundade Mrs Bighill Singers för tio år sedan var det för att forma en grupp som kunde göra lite mer utmanande projekt. Hon plockade ihop en grupp på magkänsla, och överraskande nog tackade alla ja. En tanke var att alla skulle bo i Österbotten helt enkelt för att göra det lättare att få ihop folk till övningar och bandning. Idag bor alla utom två gruppmedlemmar i Österbotten, från Vasa i söder till Karleby i norr.

– På många sätt har projektet blivit mycket bättre än jag tänkte mig. Vi har nått längre än min fantasi kunnat måla upp – och framför allt har det blivit annorlunda! Jag hade kanske en vision av en glassig, lite amerikansk grupp med snygga kläder och snitsig koreografi. Vi är ganska långt från det. Men det blev något mycket bättre, mycket mer genuint och med mycket mer värme och kärlek i det vi gör än jag kunnat föreställa mig.

Gruppen består av många heltidsarbetande småbarnsföräldrar, och sådana måste välja sina projekt.

– Jag tror vi varit ganska överens om att vi vill lägga vår tid på andlig musik, då får vi en kombo av att både det musikaliska är givande och det vi sjunger om känns vettigt.

Det bästa jag kan ge: bibelkör!

Sångerna på skivan *Tro* valdes ut med hjälp av gemensam brainstorming.

När Heidi Storbacka grundade Mrs Bighill Singers för tio år sedan såg hon framför sig en glassig grupp med snygga kläder och snitsig koreografi. – Det blev helt annorlunda, men mycket bättre!

Det blev värme

– Gruppmedlemmarna har fått välja det de känt att de gärna skulle vilja göra – kalla det sedan att välja med magkänsla eller genom Guds ledning.

Klippa du som brast kom till exempel med på skivan för att **Rasmus Forsman** drömde arrangemanget.

– Den fanns aldrig på någon lista och jag hade aldrig sjungit den förr.

Heidi Storbackas egen favorit är *Blott en dag*.

– Den är helt suverän, så intelligent och klok. Och *Bibelrally*, som jag arrangerade, betyder mycket för mig. Jag ruvade på rallyt väldigt länge och skrev det färdigt i vår, så min familj fick inte se mycket av mig över påsk.

Hon är jätteglad över att bibelrally-medleyt också engagerade sex av gruppens barn, de äldsta. Tre av dem är hennes egna.

– Jag vill ju hjärntvätta dem! Någoting tvät-

»Bibelkör är det bästa jag kan ge dem!«

tar vi våra hjärnor med, och då kan det lika väl vara bibelkör, det bästa jag kan ge dem, säger hon.

– Världen tvättar dem nog med annat.

Vårt sätt att förkunna

Mrs Bighill Singers tänker sig att den här skivan riktar sig till en lite äldre målgrupp – och kanske till barn.

– Sådana som faktiskt äger en cd-spelare fortfarande... Jag känner att det här är tant-musik, men jag är ju tant själv! En äldre generation känner igen sångerna, och i den bästa av världar aktualiserar vi sångerna också för en yngre generation.

Gruppen jobbar redan med följande skiva – *Hope* – som delvis bandats in parallellt med *Tro*.

– Och så skämtar vi att det ska bli ännu en tredje. Jag är ju från Jakobstad: *Tro*, hopp och

e och kärlek

Mrs Bighill Singers har funnits i tio år.

kärlek! *Hope* kommer tidigast i november 2020. Vi har många små bebisar i gruppen just nu, så vi måste anpassa takten efter krafterna i familjerna.

Och blir ni rika på det här?

– Nej, vi går inte på plus, det bara kostar! Vi gör inte det här för pengar, eftersom vi är tio stycken går det inte. Det är en trevlig fritidssysselsättning.

Gör ni det för att sprida det glada budskapet?

– Ja, det är vårt sätt att förkunna. Musik är så kraftfullt. Vi hoppas att vi når ut med Ordet och att det här är vårt bidrag. Eftersom vi är en stor grupp får vi sällan feedback, så ibland undrar vi: Är vi på rätt spår? Men vi får lita på att vi förmedlar Guds ord, och att den heliga Anden gör resten. Vi ger våra två bröd och fem fiskar, och så får Gud beröra dem som lyssnar.

Mrs Bighill Singers uppträder i Matteuskyrkan i Helsingfors den 31 augusti i kl. 18.

RECENSION

FILM

VEERAS MAGISKA VÄRLD

Regi: Tonislav Hristov

Manus: Tonislav Hristov och Kaarle Aho

Att möta demoner i rollspel och terapi

VEERAS MAGISKA VÄRLD handlar om en ung kvinna som kämpar med trauman från uppväxten, delvis genom att skapa andra berättelser om sig själv. Veera växte upp med en far som var alkoholiserad och våldsam. I filmen får vi följa hennes samtal med terapeuten, umgänget med modern och framför allt med den utvecklingsstörda brodern Ville – men vi får också stiga in i Veeras rollspelsvärldar. Veera ägnar sig åt levande rollspel, en sorts improviserad teater utan utomstående åskådare där deltagarna går in i sin rollfigur och lever ut rollspelsäventyret genom den. När Veera rollspelar blir hon V, en människa som är vänlig, alltid glad och skakar av sig det hon möter. Åtminstone är det så hon beskriver V för en av de andra rollspelarna. Men trots att Veera kan gå in i V och många gånger leva nya sidor av sig själv rör rollspelen ibland vid henne så starkt att hon inte klarar av att stanna kvar i rollfiguren V.

Veeras magiska värld är klassad som dokumentär och handlar om verkliga personer, men formatet har också drag som för tankarna till en spelfilm. Det är en film med en lugn stämning och kameran går ofta nära personernas ansikten på ett sätt som avslöjar att man antingen jobbat länge nog med personerna för att göra dem avslappnade framför kameran eller att ett visst mått av personregi förekommer – antagligen båda två.

De levande rollspel som visas i filmen har mörka undertoner. De handlar om demoner och mutanter, om att göra motstånd mot mörkret, hitta sitt eget ljus och sin egen styrka. Det är en fantasivärld, men deltagarna hanterar de mörka inslagen i sina egna liv genom att gå in i berättelserna. *Veeras magiska värld* lyfter upp och erkänner de skador som alkoholmissbruk och destruktivt föräldraskap lämnar efter sig. Men den lyfter också upp vårt behov av berättelser med både ljus och mörker, och den gemenskap som uppstår kring det gemensamma intresset, i det här fallet rollspelen. Det är rörande att se hur de andra deltagarna bemöter Veera, hur hon får hjälp att tala ut och hur djupa samtal om att vara sann mot sig själv och sluta leva i lögn uppstår. Trots mörkret i de berättelser som ageras ut fokuserar filmen också på den värme och den vänlighet som rollspelarna visar varandra. Den värmen känns äkta, inte spelad.

ERIKA RÖNNGÅRD

Vid sidan av de levande rollspelen följer filmen också Veeras umgänge med brodern Ville.

Alaric Mård vill med sin bok bygga en bro mellan ett liv med funktionsnedsättning och ett liv utan.

En bok med stora ord

– Jag vill leva ett liv där avståndet är kort mellan ett gapskratt och ett samtal om hur livet verkligen är, säger Alaric Mård. I höst är han aktuell med en bok och en bokturné i Svenskfinland.

TEXT & ARKIVFOTO: **SOPIA TORVALDS**

I höst kommer **Alaric Mårds** debutbok *Begränsade är vi allihopa* (Fontana Media). Han kan tycka att det inte känns klokt att som 25-åring ge ut en bok om livet, men uppväxten med en hjärnskada som lett till nedsatt rörelseförmåga och styrka har ändå gjort att han känner att han har något att säga.

– Det känns överkligt – jag hör inte till dem som länge burit på författardrömmar. Men samtidigt känns det spännande att tänka på vilka människor som kommer att kunna läsa min berättelse.

Spännande på ett bra eller skrämmande sätt?

– Både skrämmande och spännande! Men också roligt, eftersom jag jobbat med projektet så länge.

Hur brukar du beskriva boken för människor som vill veta vad den handlar om?

– Det är en bok full med vardagsnä-

ra berättelser från ett liv med funktionsnedsättning, men också en bok om stora ord som kärlek, relationer, föräldraskap, tro – och begränsningar förstås. Det är många stora ord. Jag tycker om stora ord!

Vad – av allt det du skrivit – känns viktigast för dig själv?

– Det finns några avsnitt som får mig att gråta då jag läser om dem. Jag är glad att jag fått skriva berättelser om människor som funnits och finns i min närhet, att lyfta dem som har lyft mig. Det känns lite fromt och småpråkigt att säga så, men det är ändå sant. Jag har skrivit om människor som jag fått som gåvor, och att skriva om dem har varit jätteroligt och berörande varje gång. Det kan handla till exempel om min storebror och mina föräldrar, den fysioterapeut jag hade i många år och om min fru Lovisa.

Hur mycket handlar din bok om att ha en funktionsnedsättning?

– Den röda tråden och den övergripande tematiken i min bok är begränsningar, så visst handlar den till stor del om funktionsnedsättning. Med funktionsnedsättning är det lite som med min tro. Jag kan inte betrakta mitt liv och särskilja det från min tro eller från det faktum att jag har en funktionsnedsättning. Tron och funktionsnedsättningen formar mitt sätt att skriva om livsfrågor. Jag skriver om hur det kan vara att leva med en funktionsnedsättning, men jag vill också försöka bygga en bro mellan ett liv med funktionsnedsättning och ett liv utan.

Din bok handlar om att leva med begränsningar, men den är också rolig. Var det viktigt för dig att skriva en rolig bok?

– Det var viktigt för mig att manusset genomgående skulle kännas som ”jag”. Jag är en person med tvära kast. Jag älskar att skratta, jag älskar dåliga skämt, jag har lätt för att tycka att saker är roliga. Men samtidigt vill jag också leva ett liv där vägen är kort mellan att få gapskratta och samtala om hur livet verkligen är. Jag rör mig mycket mellan de ytterligheterna. Det kan komplicera saker och ting för an-

dra ibland, om de inte är vana att tänka så här – för man kommer inte att få det ena utan det andra. Man måste ta mig och min bok som ett helt paket.

Vilka reaktioner har du fått av dina närmaste, som hunnit läsa manuset?

– De har tyckt att det varit spännande, och de har känt igen sig. Jag vet att min mamma stundvis tyckt att det varit jobbigt att läsa de ställen där jag beskrivit smärtan i att inte kunna vara den förälder jag skulle vilja vara.

I höst åker Alaric Mård ut på turné tillsammans med Kyrkpressen och Fontana Media. Se baksidan i denna tidning för mer info.

Alaric Mård

Har nyss blivit färdig lärare i religion och psykologi. Vårdledig med dottern Elise, 1 år.

Bor i Vasa med frun Lovisa och dotter.

Gillar att umgås med vänner och tycker om att träna på gym.

Nykarleby Kraftverk

LOKAL ENERGI

El | Vatten & Avlopp | Fjärrvärme

Vi är ett lokalt kraftbolag
med starkt fokus på
vattenkraft.

 Esse Elektro-Kraft AB

Mer information:
020 766 1900
eller www.eekab.fi

**Behöver Ni utrymme för festen,
Kom så ordnar vi resten.**

* Lunchbuffé vardagar kl. 10.30-14
* Pizza-meny vardagar från kl 15 fram till en timme innan stängning
* 60 sittplatser i restaurangen och 36 på terrassen
* Vi erbjuder också Ala cartemeny och privatbeställning vid behov.
Ring, så ordnas det!

 Södra Terjärvvägen 10, Terjärv
045-804 7898,
www.restaurang-marinas.fi

Malax Kommun
www.malax.fi

Lunch alla dagar
À la carte, pizza.
må-to 9-20, fre 9-22
lö 11-22, sö 11-20
Välkommen!
www.tessescafe.fi

//GDRN
Grafisk Design Ronnie Nylund

Grafisk formgivning,
Trycksaker, Reklam

050 468 4328
ronnie@kprmedia.fi
Nelsonvägen 4,
68700 Terjärv

ETT LIV SOM *Elvis*

Henrik Åberg
Heléne Nyberg
Thomas Enroth med musiker

6.9	kl 19	Kronoby Kyrka
7.9	kl 19	Malax Kyrka
8.9	kl 18	Munsalagården
13.9	kl 19	Schaumansalen, Jakobstad
14.9	kl 16	Skafferiet Ritz, Vasa
15.9	kl 19	Alandica Åland
19.9	kl 19	Villa Lande, Kimito
20.9	kl 19	PIUG, Pargas
21.9	kl 19	Karelia, Ekenäs
22.9	kl 18	Grand, Borgå

Förköp: Netteticket | Studioticket | Jakobstads Bokhandel
Infopoint Schaumansalen | Grand Borgå | Karelia Ekenäs
Villa Lande | Alandica Åland | Pappadagis Malax | Luckorna

Bygg & Renovering – från grund till tak

Mångsidiga arbeten åt både små och stora kunder:

- grundarbeten, murning, nybyggen
- köks- och badrumsrenoveringar (VTT:s våtrumscertifikat)
- målning och tapetsering, kakelarbeten
- montering av inredningar och takarbeten.

 TIMBERG
BYGG & RENOVERING

Hultvägen 180, 65630 KARPERÖ
Ring 040 910 4166 eller 050 525 6673
dennis@timbergs.fi
www.timbergs.fi

040 910 4166 TIMBERGS.FI

Vaskiluodon Ruokala
Vasklot Matservering

Smakliga luncher vardagar
kl. 10.30-14.45

Catering inför
höstens fester

Skeppsredaregatan 3, Vasa
Tel. 050-5431528

KM Roofing
050-5721214 050-5689549

Plåtslageri • Maskinfälsade plåttak
Fönsterplåt/Plåtlistor
Taksäkerhetsprodukter
Inplåtning av skorstenar
Skräddarydda lösningar enligt kundens behov

Lagervägen 9 A7, 65610 Korsholm • Kenneth: 050 572 1214 / Mikael: 050 568 9549 • www.kmroofing.fi

ANNONSERA I

KP
KYRKPRESSEN

www.kyrkpressen.fi

CoachCompanion
We change the world

Ta kontakt:
Med dina frågor
el boka tid för gratis 30 min
konsultering el anmäl dig nu.

Coaching för dig

- Kurser
- Internationella utbildningar
Ledarskap, Idrott, Skol, Hälsocoach
med diplomering och certifiering (ICF)
- Individuell coaching
(karriär, ledarskap, motivation,
självförtroende, stress, förändring)
- Parcoaching
(hitta tid för och med varandra, glädje i
vardagen)
- Ledarskap
- Teambuilding, Kick Offs
- Organisationsutveckling
- Konfliktantering
(Lös, förebygga och förtse konflikter)

info@coachcompanion.fi - www.positivesolutions.fi - 045 847 0443

Studiesängar

**SOV SOM EN STOCK I NÄR-
PRODUCERADE SÄNGAR FRÅN**

**HILDING
ANDERS**

Besök våra butiker i Smedsby eller Närpes för att
testa vilken säng som passar dig.

 Välkommen!

Bed Invest Närpes
Tegelbruksvägen 4
Öppet: on-fr 12-17, lö 10-15

Bed Invest
Wake up happy everyday

Bed Invest Smedsby
Marknadsvägen 1
Öppet: to-fr 12-18, lö 11-16

**Vi bygger
41 bostäder för seniorer**

För närmare information,
vänligen kontakta
Hugo och Maria Winbergs stiftelse,
Annika von Schantz,
verksamhetsledare
tel 040 537 0376
eller
Pia Hannuksela, enhetsansvarig
tel 050 346 1207

www.winbergs.fi

BOKA IN ETT BESÖK TILL NYRENOVERADE WASA TEATER

AV JOSEPH STEIN TEXT AV SHELDON HARNICK MUSIK AV JERRY BOCK

SPELMAN PÅ TAKET

EN MUSIKAL OM KÄRLEK OCH TRADITIONER.

PREMIÄR: 21.9.2019
REGI: MARKUS VIRTÄ

100-ÅRSJUBILEUMSPJÄS

TEXTAD FÖRESTÄLLNING | TEKSTITETTY SUOMEKSI | SUBTITLED IN ENGLISH

WASA TEATER
LOKALA UPPELVELSER I VÄRLDSKLASS
1919 - 2019 (100)

SUSANNA ALAKOSKIS
NYA ROMAN BLIR TEATER I VASA

URPREMIÄR: 23.11.2019

BOMULLSÄNGELN

EN EPISK BERÄTTELSE OM DEN KVINNIGA ARBETARKLASSEN

WWW.WASATEATER.FI

**Välkommen till
Svenska
Gården!**

Vi står till tjänst
med fester,
bröllop,
minnesstunder
och livets alla
viktiga
ögonblick

Catering

Kontakta oss för offert:
e-post: kansli@svenskagarden.fi
tfn 044 0245871

**Vi bygger hus, renoverar
och gör element för hallar, hus,
villor samt garage**

www.lindbergconstruction.fi
Tel. 0500-733 701

WWW.KYRKPRESSEN.FI

HOK-ELANTOS BEGRAVNINGSTJÄNSTS

STENDAGAR

19.-30.8.2019

DIN FÖRMÅN
150 €
+ BONUS

VID KÖP AV EN NY STEN FÅR DU MED
S-FÖRMÅNSKORTET EN FÖRMÅN PÅ
150 € PÅ EN VALFRI DEKORATION
(EN FÖRMÅN/BESTÄLLNING), SAMT
BONUS PÅ STENENS PRIS.

Stenbutikernas representanter på verksamhetsställena:
Se datum på hok-elannonhautaupalvelu.fi

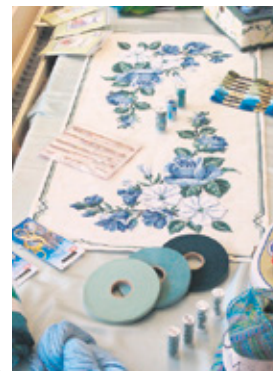
hok-elannonhautaupalvelu.fi
Tfn 010 76 66500 (0,0835 €/samtal + 0,1209 €/min)

HOK-ELANTOS
BEGRAVNINGSTJÄNST

Handarbetsaffär
Brita

Köpmansgatan 3
21600 Pargas

tel. 041 5392512

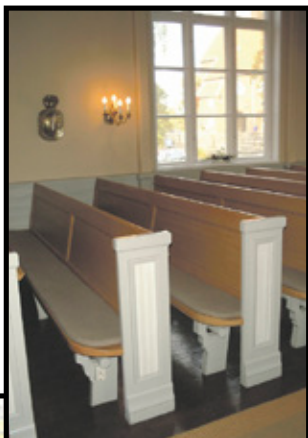
Sittdynor för kyrkbänkar

Bekvämare och varmare
med sittdynor. Vi har
specialiserat oss på tunna
sittdynor för kyrkbänkar.
Kontakta oss för mer
information.

Tel. 06 7898100, Fax 06 7898199
e-post essma@multi.fi
www.essma.fi

Leverantörsv. 6, 68810 Ytterse

Jakobstads kyrka

VÅR ERFARENHET - ER TRYGGHET

Med omsorg och omtanke om Er
Begravningsbyrå

Marjamäki

Även gravstenar m.m.

Herrholmsgatan 14, Jakobstad. Tfn 06 7231730 dygnet runt

Finlands Begravningsbyråers Förbund
auktoriseraad begravningsbyrå

augusti-oktober

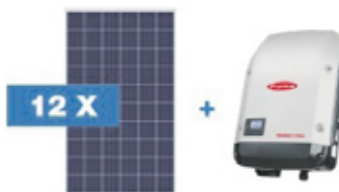
Äpplen augusti-december
Svarta och röda vinbär

BRÖDTORP TRÄDGÅRD

10420 Skuru
019-245 4040, fax 245 3040
Vägbeskrivning: väg 111, avtag ca 1 km västerom Pojo kby 2,5 km
längs Brödtorpsvägen. KLIPP UT - SPARA

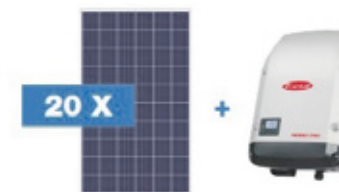

Solelpaket 3,3 kWp

3500 €

Solelpaket 5,5 kWp

5300 €

Sähköasennukset & Sähkötarvikemyymälä
Elinstallationer & Eltillbehörsbutik

KONTAKTOR

Myllärinkatu 26, 65100 Vaasa
06 3177 900 kontaktor@kontaktor.fi

Stallhagen är ett mikrobryggeri på Åland som har bryggt öl
av hög kvalitet sedan 2004.

Getavägen 196 AX-22410 Godby
www.stallhagen.com

**STRANDBERG
PRODUKT**

Bygger och renoverar

Kontakta Mika
0400-569 424

**Res på svenska
med OT**

Hälsoresor till Pärnu

Sköna och avkopplande
dagar på Spa Tervis.
Bekväma restider.
Resor: 21-28.9 (8 dgr),
16-20.10 (5 dgr), 2-9.11 (8 dgr),
1-8.12 (8 dgr), 4-8.12 (5 dgr),
22-28.12 (7 dagars julresa).
16-20.10 även Estonia Resort
Hotel & Spa

Riga

Välkommen med till vackra
Riga – Baltikums Paris. Resor
16-20.10, 4-8.12.

Hotellresor till Tallinn

Bekväma restider, shoppingtur
i Tallinn. Resor 20-22.9,
18-20.10, 6-8.12.
Långweekend i Tallinn
16-20.10 och 5-8.12.

Loppis i Luleå

Sveriges största fyndmarknad
i Arcushallen. Resa 25-26.10

Iseosjön

Den oupptäckta pärlan bland
Norditaliens sjöar.
Resa 14-20.9.

Irland

Rundresa på den gröna ön.
Resa 19-25.9.

Till Umeå

Höstens hotellresor: 19-20.10,
16-17.11, 22-23.11 (Christmas
Night Show), 7-8.12 (Gammlia
julmarknad).

Vägen till Santiago de Compostela

Vandra den sista delen av den
berömda pilgrimsleden genom
spanska Galicien. Bekämt
med bagagetransport.
Resa 17.11-26.11.

Weekend i Stockholm

- Bak- & Chokladfestivalen +
Bo&Bygg mässan i Stockholm
Resa: 11-13.10.
- Weekendresa med shop-
ping och kultur. Musikalen "En
värsting till syster" med bl.a.
Gladys del Pilar och Suzanne
Reuter. Centralt hotell.
Resor: 17-20.10 och 5-8.12.
- Mamma Mia! The Party.
Resa: 11-13.10

Julmarknad i Rüdesheim

En av Tysklands trevligaste
julmarknad i klassiska Rüdes-
heim samt gränsshopping i
Lübeck. Bekämt med flyg,
OT-bussen och Finnlines!
Resa 28.11-2.12.

Almuñécar

Fira jul på Spanska solkusten.
Möjlighet att delta i utflykter.
Hotell Helios. Resa 15-30.12.

Julmarknad i Tartu

Kom och upplev julstämningen
i Estland. Bekväma restider.
Resa: 12-15.12.

Sydafrika

Det bästa av två olika Sydaf-
rika. Som reseledare Jannika
von Wielligh, en av resebran-
schens mest erfarna Afrikagui-
der. Resa 2-14.1.2020

Dessa och många fler resor
på vår hemsida:
www.oravaistrafik.fi

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Arkitektstudent 27 år med fast jobb söker trivsamt etta till hösten i H:fors med omnejd. Max 750€/mån. 0451786676/ Mette

Hälsövärdare önskar hyra en etta i centrala Åbo. Är både rök- och djurfri. Fast ekonomi. Kontakt, Hanna tel 0505606062

Studerande på Hanken söker etta runt/i Helsingfors. Tel +3584573431827.

UTHYRES

Trevlig tvåa, 56 m2, med parkutsikt på Kaptensgatan i Södra Helsingfors. Hyra: 1100€ + el o. vatten. Tel. 0405540610

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder (ettor) i Nordsjö, ej serviceboende. 0505903780 tis-to 9-12.

Helsingfors Svenska Bostadsstiftelse erbjuder lägenheter i olika storlekar från 30m2 till 85m2, på Lekgrändens 5 i Gårdsbacka, Helsingfors. För tillfället finns det 75m2 stora tre rummare, hyran 750€/mån. För mer information kontakta: Mikael Julin Oy Estlander & Co Ab mikael.julin@estlander.fi 010-8370854 (vard.9-16)

Nyrenoverad modern möblerad tvåa 31m2 city-bostad i Kampen uthyres från 1.9 till sommaren 2020. Hyra:1000€/mån Tel 040-5611523

DIVERSE

Vänlig, omsorgsfull, pålitlig SKÖTERSKA 50+, van vid äldreomsorg, sökes åt mycket gammal dam (i egnahemshus, norra Helsingfors) som behöver hjälp med allting hela dagen måndagar och tisdagar. Vänl. svar 0400290065

JURIDISKA TJÄNSTER
Erfaren jurist med en lång arbetserfarenhet sköter era juridiska ärenden. Testamenten, skilsmässor, bouppteckningar, besvär, bostadsköp, rådgivning, skatter, avtal, mm. Martin Holmsten Rosengv.3 C, H:fors 30 tel. 040-5953595
epost: martin.holmsten@gmail.com

Din marknadsannons lämnar du enklast in via vårt webbkort som finns på www.kyrkpressen.fi. Priset är 4,50€ per rad.

LEDIGA TJÄNSTER

KYRKOSTYRELSEN†

Kyrkostyrelsen sköter den gemensamma förvaltningen, ekonomin och verksamheten för Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland. Vi finns i Kyrkans hus på Södra kajen i Helsingfors.

Vid verksamhetsavdelningens enhet Fostran och familjefrågor ledigförklaras ett vikariat som

SAKKUNNIG

inom familje- och parrelationsarbete

Den sakkunniga samordnar och utvecklar familje- och parrelationsarbetet och stärker arbetets ställning och det familjeorienterade arbetsgreppet i församlingarna. Arbetet utförs i samarbete med instanser och aktörer som arbetar med familjer och parrelationer inom kyrkan och i samhället. Till uppgifterna hör att delta i den kyrkliga och samhällsdebatten i frågor som gäller ansvarsområdet. Anställningen är ett tidsbundet vikariat för tiden 1.10.2019-31.8.2021.

Ansökan riktas till Kyrkostyrelsen och lämnas inklusive bilagor via den elektroniska rekryteringstjänsten på adressen evl.fi/rekrytering.

Hela platsannonsen och mera information om tjänsten finns på adressen evl.fi/rekrytering.

evl.fi/rekrytering

KYRKOSTYRELSEN†

Kyrkostyrelsen sköter den gemensamma förvaltningen, ekonomin och verksamheten för Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland. Vi finns i Kyrkans hus på Södra kajen i Helsingfors.

Vid verksamhetsavdelningens enhet Gudstjänst och samhälle ledigförklaras ett vikariat som

SAKKUNNIG

inom arbetsliv och sociala etik

Den sakkunniga utvecklar kyrkans och församlingarnas verksamhet i arbetslivs- och människorättsfrågor. Kontextuell teologi, sociala etik och den samhällsrelaterade debatten är centrala arbetsområden. Anställningen är ett tidsbundet vikariat 1.11.2019-31.12.2020 med inledning enligt överenskommelse.

Hela platsannonsen och mera information om tjänsten finns på adressen evl.fi/rekrytering.

Ansökan inklusive bilagor riktas till Kyrkostyrelsen och lämnas via den elektroniska rekryteringstjänsten på adressen evl.fi/rekrytering senast torsdagen den 30 augusti 2019 kl. 15. Frågor besvaras av ledande sakkunnig (från och med den 1 september chef för enheten Gudstjänst och samhälle) Kari Latvus 040-6429274, kari.latvus@evl.fi.

evl.fi/rekrytering

Saltviks församling lediganslår

EN DIAKONITJÄNST

Mer information om tjänsten hittas på församlingens hemsida:

<https://www.saltviksforsamling.ax/> eller på Saltviks församlings Facebook-sida.

Vasa kyrkliga samfällighet söker en

**KYRKAN†
I VASA**

KOCK

till personalmatsalen på Skolhusgatan 26.

Platsannonsen finns på webbsajten vasaevl.fi/rekrytering

Ansökningstiden går ut 31.8.2019 kl. 16.00.

RUNDRESOR PÅ SVENSKA

Härlig natur, klostret Kylemore Abbey, festmåltid på Bunratty Castle, Dublin...

- **Ligurien, Italienska rivieran** 20-26.9
Boende på samma hotell. Monaco, San Remo...
- **Medelhavsmat i Kroatien** 2-9.10
Med oss har vi Michael Björklund!
- **Passionsspelen i Oberammergau** 22-26.6
Sedan år 1634 har byborna hållit sitt (2020) löfte och spelat passionsspelet vart tionde år. Skådespelet är en enastående upplevelse!

INGSVA RESOR MATKAT | www.ingsva.fi | 020 743 4520

Kyrkans forskningscentral utlyser

STIPENDIER

för 2020

Stipendier beviljas för sådan forskning kring kyrka och religiöst liv samt samhällsförändringar som behövs för beslutsfattandet inom kyrkan och församlingarna och för utvecklingen av verksamheten.

Stipendieansökan görs på en elektronisk blankett på adressen <http://www.mitietorakenteet.fi/ktk/apurahat/kirjaudu.php>

Ansökan ska skickas in senast 13.9.2019 kl. 23.59. Mera information om stipendierna finns på adressen: kyrkansforskningscentral.fi/forskningsunderstod

Kiinteistövälytykset Fastighetsförmedling

www.nymanlkv.fi

- Fastighetsvärderingar
- Köpebrev
- Bouppteckningar
- Arvsskiftet
- Bolagsbildningar
- Offentligt köpvittne
- Kiinteistöarviointi
- Kauppakirjat
- Perunkirjoitukset
- Perinnönjaot
- Yhtiön perustamiset
- Julkinen kaupanvahvistaja

Magnus Nyman
0400 535 492
magnus@nymanlkv.fi

Greger Martell
0440 423 755
greger@nymanlkv.fi

MAGNUS NYMAN AFM-LKV Ab Oy
02-423 755

WWW.KYRKPRESEN.FI

Diskussionsklimat

Ödmjukhet efterlyses

I en rad debattinlägg i KP har teol.lic. Trygve Cederberg själv säkert upplyst oss om hur Bibeln skall läsas och förstås idag.

TC fördjupade sig i tiderna i den kyrkliga debatten om homosexualitet i Norden och hans forskning resulterade i en avhandling inom disciplinen systematisk teologi vid Åbo Akademi. Avhandlingen bär titeln "Homosexualitet och etik: En analys av problemställningar i nordisk-kyrklig debatt".

På basen av sina studier skrev TC en artikel publicerad i Kyrkans Ungdomstidning Människovännen och Ekot

"Med tanke på det TC då skrev kunde det finnas skäl att förvänta sig ett lite mera ödmjukt förhållningssätt mot dem som i dag delar de åsikter han själv förfäktade."

från Oasen. Det kan kanske intressera KP:s läsare hur det då hette i artikeln "Homosexualitet – ett hett debattämne".

I inledningen till artikeln sägs att frågan engagerat en lång rad av beslutsfattare, politiker, biskopar, präster, teologer, kyrkobesökare, psykologer, ungdomar och andra.

Därefter formulerar TC två centrala frågor som han försöker ge ett svar på. För det första:

Är homosexualitet ett fullvärdigt uttryck för sexualitet eller skall den betraktas som onaturlig och stridande mot skapelseordningen? För det andra: Är homosexuella handlingar inom ett fast och kärleksfullt parförhållande rätta eller orätta? Vidare diskuterar han bibelfrågan och försöken att tysta Paulus med påpekanden om att homosexualitet i hans brev handlar om kultisk

homosexualitet, ett argument som han finner osannolikt av rent exegetiska orsaker.

Han avslutar med att säga att hans egen syn inte rubbats i de grundläggande frågorna. Såväl sunna förnuftet som skapelseberättelsen och enskilda bibelställen pekar åt samma håll, skriver han. Homosexualitet är inte det som Gud ursprungligen hade tänkt med människan.

Jag citerar: "Att bejaka en irrväg kan knappast vara i enlighet med Guds kärlek, varför sådana argument som säger att homosexualitet bör bejakas i kärlekens och mänsklighetens

namn, faller i marken.

Jag är smärtsamt medveten om att många homosexuella upplever min syn som hård och dömande. Ändå tror jag att vi människor är kallade att leva, utvecklas och ta ansvar inom de ramar som Gud har gett oss. Homosexualitet ligger, som jag ser det, utanför dessa ramar."

Med tanke på det TC då skrev kunde det finnas skäl att förvänta sig ett lite mera ödmjukt förhållningssätt mot dem som i dag delar de åsikter han själv så starkt förfäktade.

KURT HELLSTRAND
Jakobstad

Svar

Vad är självsäkert och arrogant?

Det är ingen hemlighet att jag som yngre hade en annan syn på Bibeln och homosexualitet än vad jag har idag. Jag är inte unik: hela samhällets syn på och kunskap om homosexualitet har förändrats radikalt på 25 år. Ännu i slutet av 80-talet ordnade teologiska fakulteten vid ÅA kurser där teol dr Erik Ewalds föreläste om att homosexualitet är en psykisk störning. Kurt Hellstrand undervisade själv om liknande teorier undersina lektioner i psykologi i Jakobstads gymnasium. Som ung teologistuderande tog jag intryck av framförallt Ewalds och min tolkning av Bibeln påverkades av det.

Idag är vår kunskap om homosexualitet helt annan. Mig veterligen finns det idag ingen seriös forskare som ser homosexualitet som en psy-

"Var visar KH och LFF någon respekt och ödmjukhet inför detta faktum? De fortsätter att upprepa att man alltid ska följa Bibeln."

kisk störning, utan den bild av homosexualitet som växer fram allt tydligare är att det handlar om en naturlig variation av sexualitet. Den fråga som KH bör ställa sig är om han vill hålla fast vid kvasiteorier från 80-talet eller om han är öppen för ny kunskap. Om homosexualitet är en naturlig variation av sexualitet blir det lika obegripligt att motsätta sig samkönade vigslar som att motsätta sig vigslar mellan personer med olika hudfärg. (Rasblandning fördöms i Mose lag och Jesus sade att inte en prick av lagen ska förgå.)

KH borde vara väl insatt i

hur man ändrar åsikt eftersom han tillhör en rörelse där predikanter bara för cirka 10 år sedan rekommenderade barna; helt i enlighet med Bibelns klara ord. "Låt inte pojken vara utan fostran. Slår du honom med riset slipper han att dö. Då du slår honom med riset räddar du hans själ från dödsriket" (Ords 23). Men nu går LFF rakt emot Bibeln och tar avstånd från barna. De har anpassat sig efter moderna teorier om barnuppföstran och anser dessa teorier vara viktigare än Bibelns budskap. Vidare stöder LFF att fränkskilda kan gifta om sig och att om-

gifta personer kan vara präster och biskopar, trots att det kristallklart strider mot Jesus och Paulus ord. Denna liberalteologiska syn var otänkbar bland så kallade "bibeltrogna" ännu på 70-talet.

Särskilt intressant är att KH kallar min hållning för "själv-säker" och "arrogant". Trots att LFF har ändrat synsätt och gör liberalteologiska tolkningar i flera bibelfrågor visar de inte tillstympelse till förståelse för att man kan se Bibeln annorlunda än de själva i fråga om homosexualitet. Många forskare i bibelvetenskap har visat att de bibelord man hänvisar till beträffande homosexualitet inte alls är entydiga. Det finns starka argument för att Bibelns bud inte kan tillämpas på genuin homosexualitet. Var visar KH och LFF någon re-

spekt och ödmjukhet inför detta faktum? De fortsätter tvärtom att upprepa att man alltid ska följa Bibeln trots att de själva inte följer Bibeln och ser sitt eget sätt att välja ut vissa bibelställen och förkasta andra, som den absoluta sanningen. Vad är det om inte självsäkert och arrogant?

TRYGVE CEDERBERG
Jakobstad

FINLANDS STÖRSTA FÖNSTER- & DÖRRLAGER

BILLIGASTE!

LEVERANS GENAST!

NORDIC sale

Granvägen 1, 68555 Bosund
T. 721 0111, sale@nordicsale.fi
www.nordicsale.fi

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Redaktionen i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmstgatan 21 A, 68600
Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktionschef
(ansvarig redaktör)
Nicklas Storbjörk
tfn 040 831 6545

Redaktör Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Emelie Wikblad
tfn 040 831 6836

Redaktör
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Redaktör
Erika Rönngård
tfn 040 831 6322

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Utgivare:
Fontana Media Ab
Bank: Danske Bank
IBAN: FI34 80001301
158540
BIC: DABAFIHH
Paradbild: Johan Sandberg
Tryck: Botnia Print, Karleby

ANNONS

Annonsinfo hittar du på:
www.kyrkpressen.fi
Annonsdeadline torsdagar klockan 12 veckan före utgivning.
Annonsförsäljning:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi
Ludvig Andersson,
tfn 044 050 3020,
Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608, eller 0500 924 528

PRENUMERATIONER

Därför får du Kyrkpressen

Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Adressuppgifterna används enbart för att skicka ut tidningen. Hanteringen av registret sker i enlighet med den europeiska dataskyddsförordningen (GDPR).

Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlems-hushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen.

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 60 € Utlandet 84 €
ISSN 0356-1275

HÄNG MED PÅ TURNÉ!

Diskussionskvällar: Längtan efter det perfekta livet

JAKOBSTAD Tisdag 3.9

Församlingscentret
Försäljning kl. 15-19
Servering kl. 18-19
**Samtal med
Robin Nyman
& Alaric Mård
kl. 19-20.30**

KORSHOLM Onsdag 4.9

Församlingshemmet
Försäljning kl. 15-19
Servering kl. 18-19
**Samtal med
Amanda Audas-Kass
& Alaric Mård
kl. 19-20.30**

NÄRPES Torsdag 5.9

Församlingshemmet
Försäljning kl. 15-19
Servering kl. 18-19
**Samtal med
Ulla-Maj Wideroos
& Alaric Mård
kl. 19-20.30**

MARIEHAMN Torsdag 12.9

Margaretagården
Försäljning kl. 16-18
Servering kl. 17-18
**Samtal med
Karin Erlandsson
& Alaric Mård
kl. 18-19.30**

PARGAS Onsdag 11.9

Församlingshemmet
Försäljning kl. 14-18
Veckomässa kl. 18-18.30
Servering kl. 18.30-19
**Samtal med
John Vikström
& Alaric Mård
kl. 19-20.30**

Ekenäs Tisdag 10.9

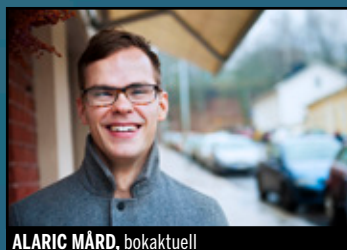
Församlingshemmet
Försäljning kl. 15-18
Servering kl. 17-18
**Samtal med
Camilla Lindberg
& Alaric Mård
kl. 18-19.30**

HELSINGFORS Torsdag 29.8

Johannes/Högbergssalen
Försäljning kl. 14-18
Servering kl. 17-18
**Samtal med
Pamela Granskog
& Alaric Mård
kl. 18-19.30**

LOVISA Onsdag 28.8

Församlingshemmet
Försäljning kl. 14-19
Servering kl. 18-19
**Samtal med
Christer Åberg
& Alaric Mård
kl. 19-20.30**

ALARIC MÅRD, bokaktuell

Vi tror ofta att andra lever **det perfekta livet**, och att det bara är vårt som är sprucket. Men nästan alla tampas vi med brustenhet och begränsningar. Under vår höstturné diskuterar **Alaric Mård**, aktuell med boken "Begränsade är vi allihopa", tillsammans med en lokal gäst.

Utöver diskussionerna blir det **kaffe-servering, bokförsäljning och andakt**.
Välkommen med!

Turnén är ett samarbete mellan Fontana Media, Kyrkpressen, Församlingsförbundet och den lokala församlingen på orten.

LOKALA GÄSTER

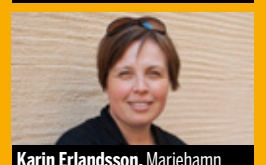
Robin Nyman, Jakobstad

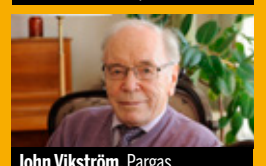
Amanda Audas-Kass, Korsholm

Ulla-Maj Wideroos, Närpes

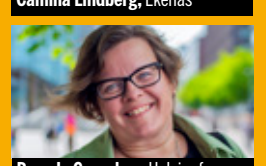
Karin Erlandsson, Mariehamn

John Vikström, Pargas

Camilla Lindberg, Ekenäs

Pamela Granskog, Helsingfors

Christer Åberg, Lovisa

